

نام درس : جغرافیای تاریخی امر
کد : ۷۳
تعداد واحد : ۲
هم نیاز : ندارد
پیش‌نیاز : ندارد

الف - منابع مطالعه

- ۱ - فصل اول شناخت پیکر زمین - دکتر محمود حریبیان / (در جزو)
- ۲ - فصل دوم تا آخر فصل پنجم صفحات ۱۲۵ - ۱۵۱ از کتاب مبانی جغرافیای انسانی - جواد صفی نژاد / (تهیه شود)
- ۳ - نقشه‌های گنگ / (در جزو)

ب - ضمایر

ندارد

ج - ارزشیابی

۱ - امتحانات:

- ماهانه اول : ندارد
- میان ترم (۲۰ نمره / هفته نهم)
- ماهانه دوم : ندارد
- پایان ترم (۳۰ نمره / هفته هجدهم)

۲ - تکالیف:

- تکلیف اول (الزامی / فردی / ۱۵ نمره / هفته هشتم)
- تکلیف دوم (الزامی / فردی / ۱۵ نمره / هفته سیزدهم)
- تکلیف سوم (الزامی / فردی / ۲۰ نمره / هفته هفدهم)
- تکلیف اختیاری (۱۰ نمره / هفته هفدهم)

مخصوص جامعه بهائی است.

- ۱ - نمره تکالیف اختیاری حداکثر ۱۰ نمره می باشد.
- ۲ - تکالیف اختیاری از ۴ مورد به ۲ مورد تغییر نموده است. تکالیف اختیاری شامل این ۲ تکلیف است :
  - ۱ - مقایسه تقویم بهایی با دیگر تقویمهای رایج عالم و ذکر موارد تشابه و اختلاف و امتیازات آن
  - ۲ - تحقیق در جغرافیای تاریخی امر در نقطه‌ای از نقاط که امکان تحقیق آن برای شما وجود دارد، (فی المثل؛ تبریز، ماه فروزک، سروستان، نیرویز، ...) در انجام تکلیف شماره (۲) فوق لطفاً ضوابط ذیل را رعایت فرمایید :
    - (۱) ذکر موقعیت جغرافیایی محل مذکور شامل: موقعیت مکانی، شرایط آب و هوا بی‌سی و میزان جمعیت
    - (۲) جغرافیای تاریخی شهر، سوابق گذشته، میزان پیشرفت و وضعیت آن شهر قبل و بعد از ظهور امر مبارک
    - (۳) مذاهب و آداب و رسوم اقوام مختلف آن شهر
    - (۴) تعداد اماکن متبرکه موجود در آن شهر (تصویر وجود) و علت تبرک آن مکانها، همین طور وضعیت آن اماکن در حال حاضر.
    - (۵) نقشه شهر مورد نظر و تعیین اماکن متبرکه در روی آن ضمناً تعداد صفحات تکلیف از ۵ الی ۱۰ صفحه باشد و منابع و مأخذ ذکر شود.
  - ۳ - دانشجویان عزیز جهت انجام تکالیف خط سیرها به نکته زیر توجه فرمایید: بنابراینکه در منابع این خطوط سیر کمی اختلاف ملاحظه می شود. لذا هنگام انجام تکالیف سعی فرمائید بر اساس یک منبع تکلیف خود را انجام داده و منبع مورد استفاده خود را مشخص و ذکر فرمائید تا بر اساس همان منبع تصحیح شود.
  - ۴ - تکلیف اجرایی هفته هفدهم مندرج در صفحه ۶ جزوی فقط شامل تکالیف ذیل می باشد :
    - (۱) سفرهای اول و دوم حضرت عبدالبهاء به ممالک غربیّة
    - (۲) خط سیر سفرهای تبلیغی امّ المبلغین و المبلغات میس ما رشا روت
  - ۵ - فصل اول جغرافیا که شامل معرفی علم جغرافیا و تاریخچه آن می باشد جزء برنامه مطالعاتی می باشند در ارزشیابی مورد سوال قرار می گیرد.
  - ۶ - از سرمه ۱۵۵۱۲ - بعد ر صحیح بک زرگران اسیان نصیرت نک - بازگردانید.

کلیات جغرافیای تاریخی امر

پیش درس : تاریخ امر عمر تکون - ساختهای معد اعلی - انگلیس ۵ - ۲ واحد

موقعیت جغرافیائی ممالک و اقالیم و جزائری که تارضوان ۱۲۴ بدیع در ظل امرالله وارد شده است

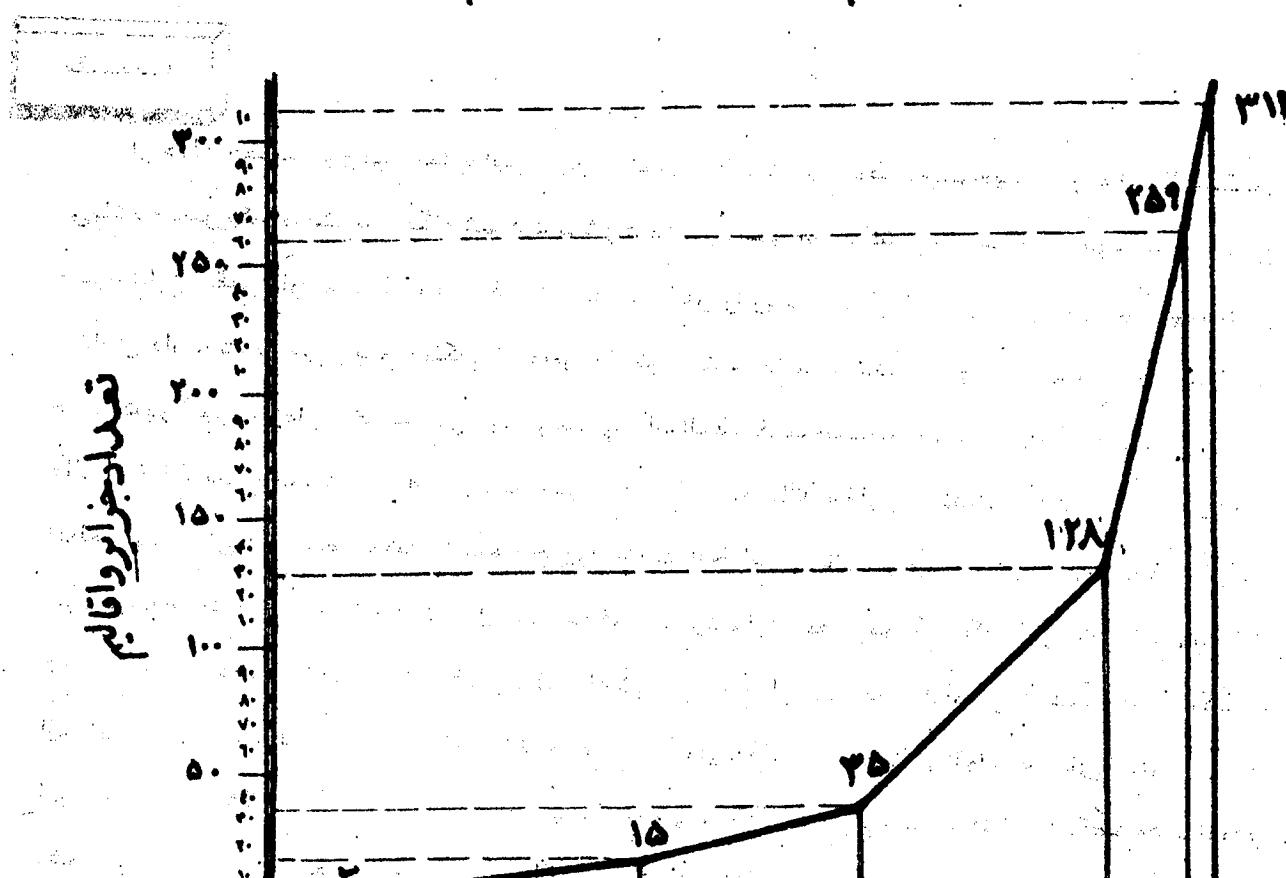
فهرست مطالب

صفحه

	۱ - مقدمه
	۲ - هدف
	۳ - اهداف آموزشی
	۴ - برنامه درس
	۵ - ارزشیابی
	۶ - برنامه زمان بندی
	۷ - وسائل کمک آموزشی
	۸ - توضیحی ذمہ دار فصول کتاب جغرافیا
	۹ - مفہوم علم جغرافیا و تقسیمات آن
	۱۰ - راهنمای تکلیف اول
	۱۱ - متن تکلیف اول
	۱۲ - راهنمای تکلیف دوم
	۱۳ - متن تکلیف دوم
	۱۴ - راهنمای تکلیف سوم
	۱۵ - متن تکلیف سوم
	۱۶ - راهنمای تکلیف چهارم

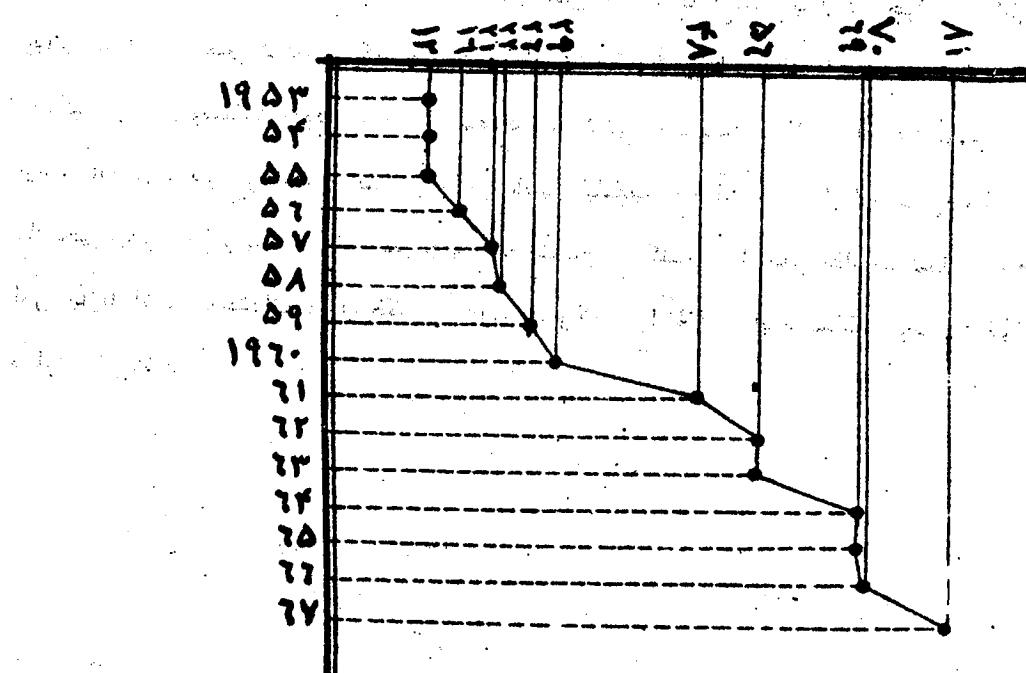
از جمله خصائص و وجوه ممتازه اين آئين نازنین بسط و گسترش عظيم جغرافيايي در مدتی قليل می باشد . بطور يكه امريکه در هنگام شهادت مبشر فريد و وحيدش به دوکشور سرياليت کرده بود، در زمان صعود شارع عظيم وقویمش پانزده مملکت از ممالك جهان را روشن و منور ساخت و در دوران مرکز عهد و میثاقش دامنه اش به سی و پنج مملکت از خاور و باخترا گسترش یافت و تقابل آز اولين نقشه بين الملل، جهاد کبير اکبر در زمان حضرت ولی عزيز و محبوب امرالله، يکصد و بیست و هشت مملکت و اقلیم و جزیره عالم را فرا گرفت و درست در ده سال بعد ، در پایان نقشه ده ساله ومقارن با تشکيل أولين بيت العدل- اعظم، دویست وینجاه ونه مملکت واقلیم و جزیره وتحت الخمایه را بانوار خویش روشن ساخت (حضرت ولی امرالله توقيع ۱۱۰) و اينك که اهل بها به قرن صعود شارع اعظم وموءس اکبر اين آئين الھی نزدیک شده و در صدد تخلید و تجلیل سنه مقدس و قرن اعلان عهد و میثاق اين امر مبارک می باشد، آيات مبارکه اين امر نازنین به اغلب لغات و لپجهها ترجمه شده و نمایندگان اکثر قبائل و اقوام به ردي ايمان به اين امر مذین شده، تشکيلات اداري آن در تعداد بسیار زيادي از مدن و قرى تأسیس یافته و از يکصد و هفتاد و دو کشور موجود جهان در يکصد وینجاه وینج مملکت محفل ملی تشکيل شده است موقوفات ملی و محلی اش در اغلب نقاط جهان داير گردیده، مشارق الانکار و انتشارات و مطبوعات امری، فرستنده های راديوبي بهائي در ممالك دور و نزدیک تأسیس شده است . و اينك جنوبي ترين و شمالی ترين شهرها و شرقی ترين و غربی ترين آنها، از شهرها و روستاهائي که در مدار قطبی دارای شب و روز مطلق اند تا قلب جنگلهای آمازون و کنگو و جزاير دور دست وقاری از تمدن اقيانوس کبير همگی در ظل امر در آمده اند . ولی ما نا چهاندازه با اسامی اين اماكن آشنا هستيم؟ آيا موقعیت جغرافيايي اين اماكن را می دانيم؟ آيا می دانيم اين اماكن درجه شرائط جغرافيايي و بعضًا " درجه شرایط سخت طبیعی واقعی واقع است؟ آيا می دانيم این اماكن کی وچکونه و بوسیله چه کسانی فتح شده؟ اولین مومنین این اقالیم چه کسانی بودند؟ جوامع بهائي در این اماكن چگونه و باچه شرایطی نفع گرفته بشکل امروزی در آمده اند؟ آيا می دانيم طلغات مقدسه، اين امر مبارک در طی زندگی بر رنج و مشقت خود، در مسیر تبعید و سرگونی یا بجهت اعلان و انتشار امرچه سرمینهاي را بسا چه شرایطي پشت سر گذاشته اند؟ و آيا می دانيم مبلغين و مبلغات طراز اول درجه مقاطع زمانی حساس و تاریخي چگونه بزر و بحر را على تسموده و شخصیت های مملکتی و صاحبان مقامات سیاسی و علمی و دینی را بسا امر مبارک آشنا ساخته اند؟ پاسخگویی به این سؤالات و اطلاع از این مسائل موضوع جغرافياي تاریخي امر مبارک می باشد .

نمودار تقدّم امرالله در اقطار شاسعه عالم

دوره ولایت شیخ میثاق شیخ عبدالباقی

نمودار صافل ملی و ناجه‌ای

نمودار تکیه به مظلوم رسانیه ملی ناجه‌ای

بعد از آنکه این دو نهاد
در سال ۱۳۴۰ میلادی تأسیس شدند

هدف

مبارک می باشد .

هدف از مطالعه جغرافیای تاریخی امر ، مطالعه و تحقیق در بسط و گسترش تاریخی جغرافیایی امر

بنا بر قول یکی از علمای علم جغرافیا ، هدف از مطالعه جغرافیا قرار گرفتن در بعد مکان و درک و نفوذ در مکان و مقصد از مطالعه تاریخی درک و نفوذ و قرار گرفتن در بعد زمان می باشد و جغرافیای تاریخی که شعبه ای از علم جغرافیا انسانی است موضوع آن مطالعه شهرها و کشورها و موقعیت و وضعیت انسانی آن در دوران گذشته می باشد و از اوضاع اقتصادی تجاري ، راهها و دیگر خصوصیات انسانی ملل گذشته بحث می کند و هدف از مطالعه

جغرافیای تاریخی امر ، مطالعه و تحقیق در بسط و گسترش تاریخی - جغرافیایی امر مبارک می باشد به عبارت دیگر در این شاخه از معارف امر می خواهیم بدانیم ممالک و اقالیم ، جزائر ، شهرها و قرا ، در چه زمانی بوسیله چه کسانی و چگونه فتح روحانی شده در ظل امر قرار گرفتند ، نژادها ، اقوام و قبائل چگونه با امر مبارک آشنا شده و نمایندگان آن در ظل امر درآمدند . تأسیس و استقرار تشکیلات و مشروعات امریه در چه زمان و مکانهایی وباچه شرایطی حاصل شده است و البته اگر بخواهیم از اظهار امر حضرت رب اعلی در شبیاز شروع نموده تمام شهرها و روستاهایی که موطنی ، اقدام مبارک بوده ، همچنین به خط سیر جمال مبارک از ظهران تا فلسطین پردازیم و به شهرها و مراکزی برسیم که اینک منور به انوار این ظهور اعظم گردیده و تعداد آنها حال به یکصد و پنجاه هزار بالغ می شود ، نه در توان ماست و نه در حوصله درسی با حجم ۲ واحد . بنابراین به کلیات جغرافیای تاریخی امر می پردازیم و باختصار حوادث بر جسته فتح فقط ممالک و آنهم فقط به ذکر فتح و استقرار مهاجرین و تشکیلات و نه شرح و بسط آن می پردازیم ، فی المثل ذکر می شود کشور سودان در دوران جمال مبارک فتح شد و از دانشجو درخواست خواهد شد کشور سودان را بر روی نقشه گنج بیابد و آن را با هاشور خاصی که مشخص دوران جمال مبارک می باشد ، معین نماید . دیگر در شرح و بسط اینکه این کشور دقیقا " درجه سالی و بوسیله چه کسی وباچه کیفیتی در ظل امر درآمد و بعد از آن چگونه بوضع فعلی رسید مطلبی نکر نمی شود .

اهداف آموزشی

- ۱ - کسب اطلاعات لازم از مناطق مختلف کره ارض و آشنایی با مفاهیم و اصطلاحات جغرافیایی .
- ۲ - شناخت موقع جغرافیایی - بطوریکه دانشجو پس از اتمام درس کشورهای جهان ، شهرهای بزرگ ، جزائر میم جهان را بر احتیتی بر روی نقشه بیابد و تجسمی از مکان کشور یا شهر یا جزیره مورد نظر بر روی کره زمین و در ارتباط با بقیه اماکن داشته باشد .
- ۳ - درک کلی بسط و گسترش جغرافیایی امر بدان اندازه که در پایان ترم دانشجو با مهارت تمام بتواند ممالک مفتوحه در عهد عصر رسولی و عهود اولیه عصر تکوین را به تکییک بر روی نقشه تصویر نماید .
- ۴ - آشنایی با الواح و فرامین تبلیغی حضرت عبدالبهاء ، که در خلال جنگهای جهانی اول صادر شد و آشنایی با اقالیم و ممالکی که می بایست طبق این فرامین فتح می شد واهداف و مقاصد همین فرامین بود که بعد از

بوسیله حضرت ولی عزیز امرالله و نقشه‌های بیت العدل اعظم به اجرا در آمد.

برنامه درس

جهت این درس منابع و تکلیف‌ذیل در نظر گرفته شده است:

۱- فصل اول از کتاب شناخت پیکر زمین تالیف دکتر محمود حریریان (به فرمیمه است).

مفهوم علم جغرافیا و تقسیمات آن.

۲- فصل دوم تا آخر فصل پنجم صفحات ۱۳۵-۱۵۱ کتاب مبانی جغرافیای انسانی تألیف جواد صفی‌زاد.

۳- کار عملی برروی نقشه‌های گنگ شامل ۳ تکلیف (جهت هر تکلیف یک راهنمای مخصوص همان تکلیف به فرمیمه است).

الف - تکلیف اول - ترسیم اهداف و مقاصد الواح فرامین تبلیغی حضرت عبدالبها، مندرج در ابتدای مکاتیب جلد ۳ برروی نقشه گنگ جهان.

ب - تکلیف دوم - ترسیم ممالک و اقالیم مفتوحه از عهد اعلیٰ تا تشکیل بیت العدل اعظم (۱۸۴۲-۱۹۶۳)

بر طبق مندرجات فرمیمه استخراج از کتاب عالم بهائی جلد سیزدهم ص ۴۶۲-۴۶۰.

ج - تکلیف سوم - رسم خط سیر نقوص مقدسه و مبلغین بزرگ بر روی نقشه دریکی از موافقیع زیر به انتخاب دانشجو:

۱- سفرهای اول و دوم حضرت عبدالبها، به ممالک غربیه.

۲- خط سیر حضرت رب اعلیٰ از اظهار امر در شیراز تا هنگام شهادت.

۳- خط سیر حروف حی جهت ابلاغ امر حضرت باب اعظم.

۴- خط سیر سفرهای تبلیغی آم المبلغین والبلغات میس مارتاروت.

۵- ترسیم اهداف و مقاصد الواح فرامین تبلیغی حضرت عبدالبها بر روی نقشه.

تکالیف اختیاری و فوق برنامه:

بدلیل وسعت مطالب و موضوعات جغرافیای تاریخی امر وحدود بودن حجم دو واحد مجبور شدیم فقط برؤوس مطالب اشاره کنیم و عمدها "فهرست و تیتر مطالب ذکر شده است و از طرفی اهمیت مطالب ما را برآورده نمی‌داند که توجیهی نسبتاً عمیق به این مطالب داشته باشیم لذا موضوعاتی را که جهت محدودیت حجم برنامه نتوانستیم در این درس بگنجانیم بصورت تکلیف اختیاری و آزاد مطرح می‌نماییم و از دانشجویان درخواست می‌کنیم دریک یا چند موضوع پیشنهادی زیر تحقیق آزاد نمایند و با عنوان موضوع پایان نامه انتخاب نمایند انجام تحقیق اختیاری حداقل ۲۰ نمره اضافه بر ۱۰۰ نمره درس خواهد داشت و حداقل باید در هفتۀ شانزدهم تحویل گردد.

- ۱- توضیح و تشریح شکل ظاهری معابد و مشارق الانکار موجود بهائی در رابطه با اعتقادات اقوام و قبائل و مللی که در آن منطقه ساکن‌اند و در رابطه با مدخ امر بهائی.
- ۲- جغرافیای تاریخی اهم شهرها و اماکن متبرکه امر مبارک شهرهایی چون شیراز، طهران، بغداد،

حیفا و عکا ·

- ۳- مقایسه تقویم بهائی با دیگر تقویمهای رایجه عالم و نکر موارد مشابه و اختلاف و امتیازات آن ·
- ۴- تحقیق در جغرافیای تاریخی امر در نقطه‌ای از نقاط که امکان تحقیق آن برای شما وجود دارد ·
- فی المثل : نیریز، ماه فروزک، سروستان یا هر نقطه دیگر (با نکر اوضاع و احوال جغرافیایی و سنوابق تاریخی آن نقطه شروع کنید ، نفوذ امرالله و مهاجرت اولین مهاجرین امر را توضیح داده، رشد و توسعه امرالله و تأسیس تشکیلات امری را شرح دهید ·)

ارزشیابی

ارزشیابی درس جغرافیای تاریخی امر شامل دو امتحان در مقطع میان ترم و پایان ترم هرگدام دارای ۲۵ نمره و جمعاً " ۰.۵٪ کل نمره و سه تکلیف می‌باشد · تکلیف اول در پایان هفته ششم با ۱۵ نمره تکلیف دوم در پایان هفته سیزدهم با ۱۵ نمره و تکلیف سوم در پایان ترم با ۲۰ نمره و جمعاً " ۰.۵٪ کل نمره می‌باشد ·

امتحان میان ترم از متون جغرافیایی (فصل اول مفهوم علم جغرافیا و تقسیمات آن و فصل دوم تا پنجم کتاب مبانی جغرافیای انسانی بعلاوه مبحث مقیاس در صفحات ۱۴۴ و ۱۴۳ همین کتاب) و امتحان پایان ترم از متون جغرافیایی و مباحث تکالیف اول و دوم می‌باشد · چون در نظر است سطح آموزش از حافظه به سطوح تحلیلی و کاربردی ارتقا · یابد ممکن است این دو امتحان بصورت *OPEN BOOK* (کتاب باز) انجام شود ·

برنامه زمان بندی

هفته، اول و دوم : مطالعه، متون جغرافیا، ۵ فصل مذکور از دو کتاب جغرافیا که فصل اول آن به خمیمه است ·

هفته، سوم تا آخر هفته ششم انجام تکلیف اول ·

هفته، هفتم تا آخر هفته سیزدهم امتحان پایان ترم و انجام تکلیف دوم ·

هفته، چهاردهم تا آخر هفته نوزدهم امتحان پایان ترم و انجام تکلیف سوم ·

وسایل کمک آموزشی

از جمله وسایل ضروری در علم جغرافیا نقشه‌است · لذا توصیه می‌شود در هر قسمت از مطالعه جغرافیا از نقشه استفاده شود اطلس‌های جغرافیایی مجموعه‌هایی از نقشه‌ها هستند که از دیدگاه‌های مختلف نقشه جهان را در خود دارند · از بین اطلس‌های منتشره در ایران، اطلس سیاسی - طبیعی ایران و جهان از انتشارات کیتا شناسی تهییه شود · هم چنین بجهت تست اطلاعات خود در زمینه‌های گوناگون و انجام تکالیف ، اطلس آموزشی کنک راهیه فرمائید · در صورتیکه در شهرهای دانشگاهی ساکن هستید و یا شهر شما دارای کتابخانه مجهز می‌باشد توصیه می‌شود به اطلس‌های این کتابخانه‌ها نیز مراجعه نمائید ·

توضیح در مورد پنج فصل جغرافیا: شما در اوّلین فصل که جداگانه و بهره‌اه راهنمای ارسال شده است با

مفهوم جغرافیا، حیطه عمل جغرافیا، تقسیمات و شعبه‌های علم جغرافیا و نیز جغرافیای تاریخی و ارتباطش با سایر رشته‌های جغرافیا آشنا خواهید شد.

در فصل دوم با کره، زمین، ابعاد و حرکات آن، مدارات و نصف النهارات که خطوطی فرضی برای کره زمین می‌باشند و اختلاف ساعت در نقاط مختلف کره زمین آشنا می‌شود. هدف آموزشی در این فصل آنست که شما اطلاعاتی‌کلی و عمومی از کره زمین بدست آورید و بعداً "بتوانید اماکن و موقعیت‌های امری را بروی کره زمین تجسم نمائید."

فصل سوم "عمدتاً" مربوط به ساعت و اختلاف ساعت در نقاط مختلف کره زمین می‌باشد، فهم این فصل در درک مکان و حرکت در آن کمک شایانی می‌نماید.

فصل چهارم مربوط به حرکت کره زمین بدور خورشید و تمايل محور زمین نسبت به سطح مدار گردش خود بدور خورشید و نهایتاً "ایجاد فصول و مناطق مختلف اقلیمی و آب و هوایی و طبیعی و بدنیال آن شرایط واشکال زندگی مردم را در نقاط قطبی و معتدل و استوایی بیان می‌نماید. هدف آموزشی ما در این فصل آشنایی شناختی با شرایط طبیعی نقاط مختلف کره، زمین و علت آن است.

فصل پنجم در مورد تقویم بعنوان پدیده‌ای طبیعی - انسانی است. انواع تقویمها را توضیح می‌دهد که خود مبحثی جالب و شما را با اصل و منشاء و تفاوت تقویمها آشنا می‌کند و نیز مباحثی چون جزر و مد و جلو کشیدن ساعت در فصول بهار و تابستان در این قسمت طرح می‌گردد.

فرم بازبینی جزوات درسی

به منظور بازبینی و بررسی جزوء درسی از لحاظ اشتعمال بر مفادیک جزوء درسی از شما می‌خواهیم پس از بررسی جزوء درسی ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ به سوالات زیر پاسخ دهید. سوالات به نحوی طرح شده‌اند که پاسخ آنها باید مثبت باشد در مواردی که پاسخ منفی است موضوع مورد پرسش مبهم است، آن موارد را یادداشت و در اسرع وقت به توسط دوستان محل ارسال نمائید.

این بازبینی و بررسی باید بلافاصله پس از دریافت جزوء درسی و پیش از شروع به مطالعه درسی انجام گیرد. تا چنانچه با اشکال یا ابهامی مواجه شودید، پیش از فوت وقت درازفع آن اقدام لازم به عمل آید.

۱) جزوء درسی در هفته، اول به دستتان رسیده است؟

۲) جزوء درسی کامل وقابل استفاده است؟ (کمبود صفحات با صفحات ناخوانا نداشته باشد.)

۳) منابع مطالعه درسی را تهیه کرده‌اید؟

۴) آیا واضح است پس از گذراندن این درس باید چه توانائی‌هایی را دارا شوید؟

۵) نحوه، انجام امتحانات مشخص است؟

۶) نحوه، انجام تکالیف درسی واضح ومشخص است؟

۷) برنامه، مطالعه هر هفته مشخص است؟

۸) نحوه، انجام تمرینات مشخص است؟

۹) نحوه، استفاده از پاسخ تمرینات مشخص است؟

۱۰) ضوابط انجام وتحویل تکالیف مشخص است؟

۱۱) نحوه، استفاده از جدول کارنامی ساعت مطالعه هفتگی مشخص است؟

مفهوم علم جغرافیا و تقسیمات آن

فصل اول :

تعریف : ژئوگرافی که معرف آن جغرافیا نامیده میشود، از دو کلمه یونانی ژئوبه معنای زمین و گرافی به معنای توصیف شده است . حال اگر بخواهیم معنای دو کلمه فوق را در نظر بگیریم و برای جغرافیا تعریفی قائل شویم، جغرافیا عبارت خواهد بود از توصیف زمین . ولی قبول این تعریف بسیار قدیمی و کهن در زمان حاضر با پیشرفت و تکامل همه جانبه علوم بوده .
کسترش وسیع علم جغرافیای جدید خالی از اشکال نیست، چه اولاً " در سطح زمین پدیده های طبیعی کوناکونی وجود دارد از قبیل ناهمواریها، دریاها و اقیانوسها، نباتات و حیوانات که گرچه هر یک رشتہ مستقل از علوم را تشکیل میدهند مانند گیاه شناسی، حیوان شناسی، اقیانوس شناسی و زمین شناسی معاذل اک جغرافیا درباره مطالب نامیرده بحث و گفتگو مینماید . دوم اینکه سطح زمین محل بروز ظهور آثار مختلفه ایست که منشا، آنها در خارج از سطح زمین است مانند باد و باران، تغییرات درجه حرارت، فشار و رطوبت هوا . همه این آثار مخصوص منطقه ایست که محل تلاقی کره جو و قشر ظاهری زمین است . در این صورت موضوع جغرافیا تنها مربوط به زمین نبوده بلکه طبقه بندی سفلای کره جو نیز از مسائل وابسته به جغرافیا است که در تعریف قدیمی ذکری از آن نشده است . سوم اینکه توصیف زمین حدود و شغوری را مشخص ننموده است . معلوم نیست تاچه حدی از زمین مربوط باشیم توصیف میگردد آیا داخله زمین راهم باید در نظر گرفت یا خیر ؟ چهارم اینکه جغرافیا نمیتواند تنها به توصیف اکتفا کند بلکه در جغرافیای پیشرفته امروز از تحقیق علمی آثار طبیعی و درک منشا و رابطه بین علل و معلول گفتگو میشود . بنابراین ملاحظه میشود که نمیتوان از راه کلمه ژئوگرافی به مفهوم و مباحث مختلفه این علم پی برد .

تقسیمات جغرافیا :

برای بررسی مطالب جغرافیایی و تقسیم بندی آن باید از روش مشاهده استفاده شود . برای مشاهده بهتر باید افق دید و سیعی را اختنیار کرد تا بتوان مسائل و موضوعات مختلف مربوط به جغرافیا را طبقه بندی نمود، بهترین محل مشاهده از فراز زمین است . اگر از ارتفاعی مثل " از داخل یک هوایپما به سطح زمین نگاه کنیم مناظر زیر جلب توجه میکند .

الف : چهره خارجی کره خالک که بصورت پوسته، جامدی است، نقاطی از آن مرتفع و نقاطی دیگر پست و بعضی نواحی بریده بریده و در پاره ای مکان هموار بنظر میرسند . بنابراین اولین موضوع مورد توجه جغرافیا شکل خارجی پوسته جامد یعنی ناهمواریها یا پستی و بلندیهای زمین است که به صورت مختلف مانند کوه، فلات، جلگه، دشت، دره دیده میشوند .

مطالعه و بررسی علمی درباره نحوه پیدایش ناهمواریها و تغییر شکل مداوم آنها مورفولوژی نام دارد که بدوقسمت متمایز از هم تقسیم میگردد .

- ۱- مورفولوژی ساختمانی که درباره ساختمان زمین و سنگهای سازنده پوسته جامد و طرز قرار گرفتن طبقات رسوبی و تغییر شکل آنها بصورت چین خوردگیها و شکست ویدیمهای آتشفشاری بحث و گفتگومی نماید.
- ۲- مورفولوژی اقلیمی که تغییر شکل پر جستگیهای روی زمین را با ملاحظه عوامل فراسایشی در آب و هوای مختلف مورد مطالعه قرار میدهد.

ب: قسمت اعظمی از سطح خارجی کره زمین را آب فرا گرفته (۳- مساحت کره زمین) بینام دریاهای و اقیانوسهای مختلف، در داخل خشکی‌ها نیز آبها بصورت دریاچه یا رودخانه وجود دارند، برخی از قلل مرتفع پوشیده از برف ویخ است، در شواحی قطبی زمین زیر یک قشر ضخیم بیخ مستور است، هرجا رطوبت و آب زیاد است بریدگی زمین بیشتر و هر چا هوا خشکتر است بریدگیهای زمین کمتر است، وضع آبها رابطه مستقیم با هوازی مجاور زمین دارد، در این صورت در مطالعات جغرافیائی نمی‌توان قشر جو اطراف زمین را از نظر دورنگاه داشت، کلیه تغییرات آب و هوایی، زیادی و کمی رطوبت و فشار، کثرت یا فقدان باران مربوط به هوازی مجاور زمین است، با این حال موضوع دوم مورد بحث جغرافیا آب و هوای آبها خواهد بود، مطالعه آبها خود به دو قسمت مختلف تقسیم می‌گردد، مطالعه آبها جاری سطح زمین و مطالعه دریاهای و اقیانوسهای ج- نباتات خود رو و طبیعی دار دارند، خشکی‌ها و محاری بصورت جنگل و مرتع و بوته‌زار، این گیاهان رابطه نزدیک با ناهمواریها و آب و هوای دارند، در مناطق کوهستانی که معمولاً پر باران هستند، جنگلهای وسیع و در نواحی جلگه‌ای یا پست که رطوبت کمتر دارند جنگل محدودتر است، مناطق خشک و نواحی قطبی هر یک نباتات خاص خود را دارند، گذشته از نباتات، حیوانات مختلفهای بحالی وحشی و تکثیر طبیعی در روی زمین پراکنده و زندگی می‌کنند.

زندگی حیوانی و نباتی گرچه تابع تصرفاتی است که انسان در تربیت نباتات و حیوانات و تغییر محل آنها و انقراض بعضی انواع و انتخاب برخی از نوع مفید می‌نماید، ولی باز قسمت کلی آن مربوط به انسان نیست، بهمین جهت آنرا می‌توان جزو جغرافیا دانست ولی چون این قسمت به تنهایی خود شایان اهمیت است معمولاً آنرا موضوع جداگانه‌ای از علم جغرافیا قرار میدهد که بیوژئوگرافی یا جغرافیای زیستی موسوم است، مشاهده و مطالعه، از فراز زمین که سه قسمت از موضوعات جغرافیا را روش نموده است بشرح زیر خلاصه می‌گردد.

- ۱- ناهمواریهای زمین.
- ۲- آب و هوای آبها.
- ۳- نباتات و حیوانات.

سه قسمت مطالعه جغرافیائی فوق بهم بستگی تام دارند، چه همه آنها بطور طبیعی در سطح زمین پیشان شده و انسان در بوجود آوردن آنها دخالتی نداشته است، خواه انسان در سطح زمین باشد و خواه نباشد همه این آثار مائند کوهها، دره‌ها، دریاهای رودخانه‌ها، باد و باران وجود دارند، نباتات تابع رشد طبیعی خود هستند، حیوانات وحشی نیز از زندگی و تکثیر طبیعی مربوط بخود برخوردارند، علاوه بر این تغییرات هر یک

در دیگری موئراست، مثلاً "تغییرات آب و هوایی باعث تغییرات نباتی میشود و همچنین در وضع ناهمواریهای زمین اثر میگذارد. از طرفی ناهمواریها موجب پیدایش اختلافات آب و هوای مناظر جغرافیائی میگردد. نباتات باز خود در تغییر شکل پستی و بلندیها و آب و هوای موردنظر مطالعه، یک قسمت بدون در نظر گرفتن قسمتهای دیگر ممکن نیست. چون همه، این مسائل زائیده طبیعت و مستقل از وجود انسان است و ما نیز آنها را در جغرافیا مورد مطالعه قرار میدهیم. در اینصورت جغرافیائی که اینگونه مسائل را مورد بحث قرار میدهد جغرافیای طبیعی نام دارد.

در نظاره از فراز آسمان بر روی زمین غیر از پدیده‌های طبیعی مذکور آثار دیگری بنظر میرسد که به دست انسان ایجاد شده و مرقوم به زندگی انسان است، مانند شهرها، مزارع کشاورزی، راهها، کارخانجات مسکن مختلف، جمعیت و نوع پراکندگی آن وغیره، این آثار همه معرف زندگی انسان است، بدست انسان خلق شده و بدون انسان وجود نخواهد داشت. چون خالق این دسته از مسائل که در جغرافیا مورد مطالعه قرار میگیرد انسان است بهمین جهت جغرافیای انسانی نام گرفته است.

در جغرافیای انسانی مسائل متعدد و مختلف بیان میشود از جمله میزان جمعیت در روی کره زمین که یکی از مسائل مهم جغرافیای انسانی است. گذشته از میزان جمعیت، پراکندگی جمعیت و خصوصیات نژادی و ملی و پیا اجتماعی هر قوم را نیز تشریح می‌نماید.

برخلاف مسائل مورد بحث جغرافیای طبیعی که چندان ارتباط بوجود انسان ندارد، مسائل جغرافیای انسانی نهایت ارتباط و بستگی را با مور طبیعی و حیات حیوانی و نباتی دارد. چون انسان ساکن سطح زمین است و عموم تصرفات او در امور طبیعی سطح زمین بوسیله موادی است که از زمین میگیرد و این موارد در رفع نیازمندیهای انسان اثر مستقیم دارد.

در بین نیازمندیهای مختلف انسان دسته‌ای از نیازمندیها دیده میشود که با آن اصطلاحاً "نیازمندیهای اصلی یا حواچ مادی و ضروری میگویند. ضروری والزام از آن جهت که انسان موجودی است زنده و بدون دسترسی به آنها قادر به ادامه حیات خود نخواهد بود. البته در برابر این دسته از حواچ مادی دسته دیگری از حواچ بنام حواچ غیر مادی وجود دارد مانند حکومت، فرهنگ، مذهب، هنر و آداب و رسوم.

هر انسان در سطح زمین خواه در نواحی سرد و قطبی یا مناطق حاره و در هر درجه تعذتی که باشد برای بقای خود احتیاج بمقداری خدا در شباهه روز دارد. بهمین جهت غذاجر، حواچ مادی یا نیاز اصلی و اساس زندگی هر موجود زنده بشمار میرود. به صورت وطبق هر محیط جغرافیائی باشد این خدا لازم است.

"ثانیاً" انسان برای ادامه زندگی احتیاج به پوشش دارد تا بدن خود را از تأثیر عوارض خارجی محفوظ دارد. پوششی که انسان برای خود انتخاب می‌نماید عنوان لباس دارد. خواه بصورت لباس مردم متمدن یا استفاده از پوست حیوانات در مناطق قطبی یا از الیاف و برگ درخت در نواحی استوایی برای مردم نیمه وحشی گرچه لباس از جهت احتیاج به پایه غذا نمیرسد ولی وجود آن بسیار ضروری است. بهمین لحاظ جزء نیازمندیهای اصلی انسان ذکر میگردد.

ثالثاً " انسان بعد از انجام مقداری کار و کوشش در شباهه روز احتیاج به استراحت و خواب دارد . خواب باید در محلی صورت گیرد که از عوارض خارجی واژ گزند و حوشی و درندگان مصنون و محفوظ باشد . این محل و پناهگاه را که انسان بحکم اجبار برای خود آماده می‌سازد عنوان مسکن دارد . حال این مسکن بصورت ساختمانهای مجلل باشد یا بصورت کلبه‌ای محقر یا شکاف کوه و غار و یا لانه‌های برفی جزء احتیاجات ضروری انسان بشمار می‌رود ."

باين ترتيب کلیه تلاش انسان در سطح زمین مصروف تأمین این نیازمندیهای اصلی یا حوائج ملکی است (غذا + لباس + مسکن) مطالعه این حوائج و یا نیازمندیهای اصلی بین مردم کره زمین خود بحث دیگر است از جغرافیای انسانی که آنرا نوع معیشت گوئیم . نوع معیشت روش زندگی هر قوم را در سطح زمین بیان می‌کند که در آن بیشتر درباره غذا و لباس و مسکن بحث می‌شود .

انسان برای تأمین حوائج مادی خود ناگزیر است از داده‌های طبیعت استفاده نماید . کوشش‌هایی که انسان به صور مختلف در سطح زمین انجام میدهد شامل یک قسمت وسیع از جغرافیای انسانی است که از لحاظ موضوع از جغرافیای انسانی وسیعتر است و به آن جغرافیای اقتصادی نام نهاده‌اند که شامل تقسیمات زیر است :

الف : یک قسمت از فعالیت‌های انسان در سطح زمین مصروف تأمین غذا است . تأمین غذا چه بصورت مواد نباتی و چه مواد حیوانی از طریق زراعت و دامپروری انجام می‌گردد . جغرافیائی که اینگونه مطالب را بحث می‌نماید بنام جغرافیای کشاورزی موسوم است . پس جغرافیای کشاورزی قسمت اصلی جغرافیای اقتصادی است که از انواع مواد غذایی و مناطق تولید و میزان آن در سطح کره زمین گفتوگو مینماید صیدماهی شکار حیوانات ، استفاده از منابع جنگلی را نیز باید جزء جغرافیای کشاورزی دانست .

ب : برای تأمین لباس و مسکن باز انسان باید از منابع طبیعی و مواد اولیه سطح زمین استفاده کند . این منابع طبیعی بصورت اصلی خود قابل استفاده نیستند بلکه باید مواد خام را با تغییراتی قابل استفاده ساخت . هر تغییر و تحولی که به مواد خام طبیعی داده می‌شود تا بصورت کالای قابل مصرف درآید صنعت گویند . حال این تغییر و تحول اگر بادست داده شود مانند زمانهای قدیم آنرا صنعت دستی گویند و چنانچه با ماشین صورت گیرد مثل امروز صنعت ماشینی می‌گویند . مانند تبدیل سنگهای معدنی به فلز و تغییر فلز به اجنباس ساخته شده یا تبدیل الیاف نباتی به پارچه وغیره . بحث کلیه این قبیل موضوعات در جغرافیای دیگری است بنام جغرافیای صنعتی . البته صنعت شامل رشته‌های مختلف خواهد شد که هر کدام برای قسمتی از ضروریات زندگی انسان فراهم شده‌اند مانند صنایع استخراجی ، صنایع فلزی ، صنایع نساجی ، صنایع متفرقه وغیره .

ج : مقتضیات طبیعی تمام امواجی مسکونی انسان در سطح زمین بکسان تیست و منابع معیشت بیش از میزان پراکنده نیستند ، یعنی نواحی استعداد کشاورزی دارند و پاره‌ای نقاط دارای منابع زیرزمینی فراوان هستند ، در هر صورت این منابع معیشت خواه مواد کشاورزی و خواه اشیاء ساخته شده و صنعتی باید بین مردم

جهان توزیع و تقسیم کردد. تقسیم این مواد یا جابجا کردن آنها احتیاج بخطوط ارتباطی و وسائل حمل و نقل دارد مانند راههای شوسه، راه آبی، خطوط دریائی و هوائی، اتومبیل، هواپیما، کشتی، پست و تلگراف و تلفن. بحث درباره این مطالب خود یکی دیگر از تقسیمات جغرافیای اقتصادی است بنام جغرافیای وسائل ارتباطی.

د: در تقسیم و توزیع فرآوردهای مختلف کشاورزی و صنعتی طبق احتیاجات مردم صحبت از قیمت اجناس و میزان عرضه و تقاضا و بازارهای خرید و فروش و تغییرات ارقام محصول و بورس های بین المللی است که همه آنها در جغرافیائی بنام جغرافیا بازارگانی مورد بحث قرار می‌گیرد.

علاوه بر تقسیمات فوق چند جغرافیاهای شرح زیر را می‌توان در حاشیه جغرافیای انسانی اضافه نمود.

۱- جغرافیای تاریخی:

جغرافیای تاریخی یک قسمت از جغرافیای انسانی است که از وضع زندگی بشر در ازمنه گذشته بحث می‌نماید مانند مطالعه درباره شهرهای باستانی. راههای ارتباطی بین آنها کشاورزی و صنعت و بازارگانی و تشکیلات و سازمانهای اجتماعی در ازمنه قدیم و تاریخی.

۲- جغرافیای تاریخ:

مراد از جغرافیای تاریخ اثر عوامل جغرافیائی است در پیدایش اقوام و ملتیها و ایجاد تاریخ برای یک عنده از مردم. مثلاً وقتی پیدایش مصر قدیم و تمدن گذشته آنرا در نظر می‌گیریم می‌بینیم که عوامل جغرافیائی چند در پیدایش تمدن مصر قدیم مؤثر بوده است از جمله وجود رودخانه نیل و نزدیکی بدربیان مدیترانه. یا همچنین وقتی جنگهای ازمنه تاریخی، قدرت یا اضمحلال کشورها را مطالعه می‌کنیم در این سرنوشت تاریخی اثر عوامل جغرافیائی را مشاهده می‌نماییم مانند استیلای مغلان بر ایران.

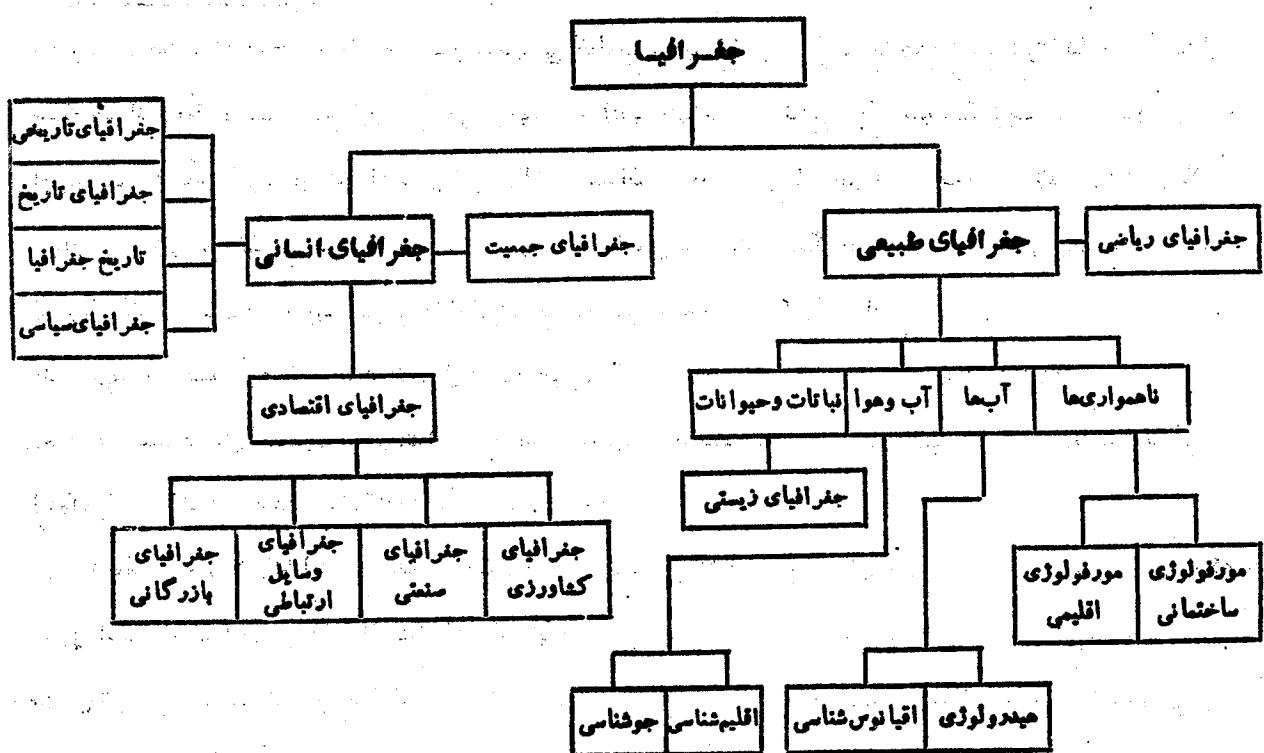
۳- تاریخ جغرافیا:

بطوریکه از خودکلمه مستفاد می‌شود مانند تاریخ سایر علوم است. همچنانکه تاریخ فلسفه، تاریخ فیزیک تاریخ زمین شناسی داریم. در تاریخ جغرافیا، پیدایش علم جغرافیا، شناسائی کره زمین و مراحل تحول و تکامل و روش تحقیق این علم بیان می‌شود با این ترتیب تاریخ جغرافیا شامل دو قسمت می‌شود. یکی تاریخ شناسائی کره زمین که باصطلاح نیکو تاریخ اکتشافات جغرافیائی است دوم تاریخ علم جغرافیا است، یعنی مفهوم علم جغرافیا در ازمنه قدیم وحدود آن در گذشته و چگونگی پیشرفت و تحولات آن در عصر حاضر و روش تحقیق این علم و روابطه آن با سایر علوم.

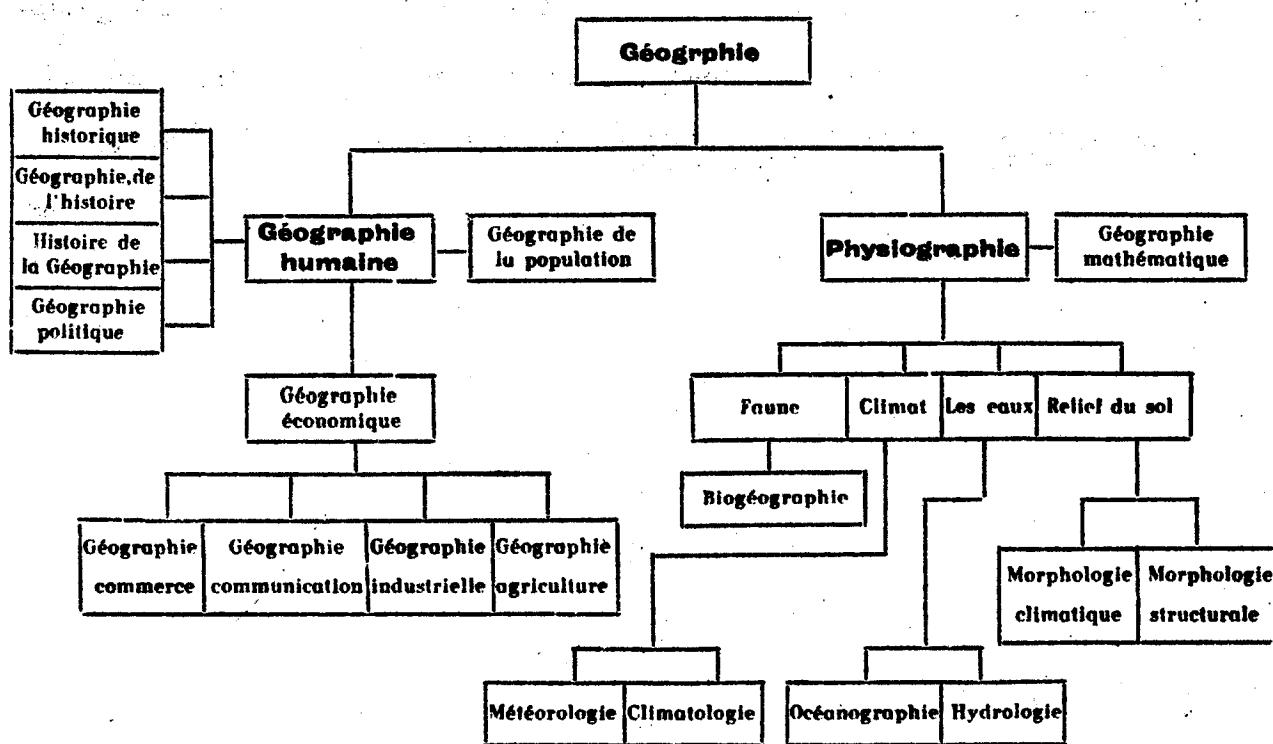
۴- جغرافیای سیاسی:

جغرافیای سیاسی بصورت کل عبارتست از بررسی زندگی یک قوم در ارتباط با اقوام دیگر و تاثیر محیط جغرافیائی در این ارتباط. کاهی بجای جغرافیای سیاسی جغرافیای سیاست بکار برده می‌شود و منظور اینست که چگونه عوامل جغرافیائی در ارتباط ملل باهم و سیاست خارجی آنها مؤثر است.

تقسیمات جغرافیا

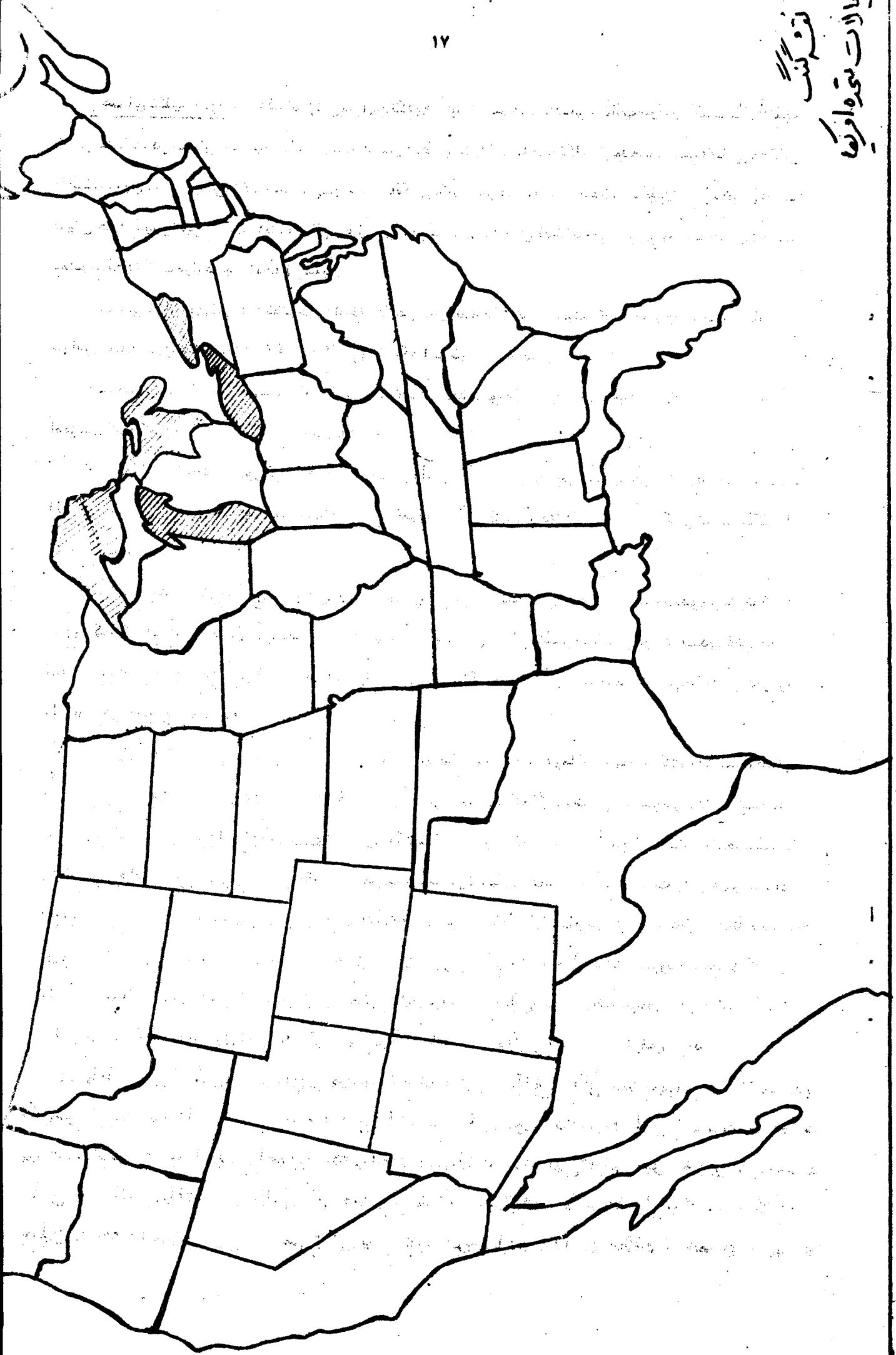

Divisions de la géographie

راهنمای تکلیف اول: هدف آموزشی تکلیف اول آشنایی با نام و موقعیت کشورها و جزائر واقعی است که حضرت عبدالبہاء در طی الواح فرامین تبلیغی خطاب به بیهائیان ایالات متحده امریکا و کانادا در خلال جنگ جهانی اول دستور فتح آن را صادر فرمودند. (این الواح در ابتدای جلد سوم مکاتیب درج شده است) . امروز پس از مدت کمتر از هشتاد سال آن ممالک و جزائر عموماً "در ظل امر الهی قرار گرفته و تشکیلات بیهائی در آنها مستقر می باشد . پس از صدور این فرامین و اختتام جنگ جهانی اول احباب ایالات متحده امریکا و کانادا بر اجرای این فرامین قیام نمودند . پس از صعود هیکل مبارک حضرت عبدالبہاء ، حضرت ولی عزیز امرالله و بعداً "بیت العدل اعظم طی نقشه هایی مدون و زمان بندی شده این اهداف را عملی نمودند . شما در طی تکلیف دوم مشاهده خواهید فرمود که اهداف فرامین تبلیغی چگونه فتح شده است . در اجرای این تکلیف لطفاً "به نکات ذیل توجه فرمایید :

- ۱ - نقشه : گنگی از ایالات متحده امریکا به ضمیمه می باشد . شمامی بایست مندرجات اولین الواح را که حاوی استقرار مهاجرین در ایالات مختلفه ، ایالات متحده ، امریکاست . بر روی این نقشه گنگ اجرا نمایید . بدین ترتیب که پس از خواندن هر قسمت نام هر ایالت را که در لوح آمده است در داخل همان ایالت بر روی نقشه ، گنگ نوشته و آن ایالت را با رنگ یا هاشور مشخص نمایید .
- ۲ - بقیه ، الواح را که دستور العمل فتح جزائر و کشورهای دیگر است باید بر روی نقشه ، گنگ جهان مندرج در صفحه ۱۱ اطلس گنگ عمل نمایید . بهتر است اول مرزهای دریایی و کشورهای این نقشه با خودکار مشکی پر رنگ شده و بعد چند برابر بزرگ شود . (بهتر است از این نقشه ذوکپی تهیه نمایید چون جهت تکلیف دوم نیز به همین نقشه احتیاج دارید) . سپس با مطالعه الواح فرامین تبلیغی نام کشور و جزائر منکور را در داخل نقشه گنگ وارد نموده و آنها را با رنگی مشخص فرمایید . به همین ترتیب تمام الواح فرامین تبلیغی را عمل نمایید . در صورتیکه نام جزیره یا کشور خاصی را پیدا نکردید طبق راهنمای تکلیف دوم عمل نمایید و آن کشور را از اطلس های معتبر بیابید . بدین ترتیب دون نقشه ، کامل شده از ایالات متحده امریکا و نقشه جهان را به یکدیگر ملصق فرمایید و حداقل تا پایان هفته ، ششم تحويل دهید . نمره این تکلیف ۱۵ می باشد .

راهنمای تکلیف دوم : هدف آموزشی در این تکلیف "اولاً" شناخت ممالک و اقالیم و جزائر مفتوحه از طلوع شمس حقیقت در شیواز تاتشکیل اولین بیت العدل اعظم و ثانیاً "شناخت مکان و موقعیت جغرافیایی این اقالیم برروی کره ارض می باشد . شما می بایست مطالعه را که در هر عهد از عهد عصر رسولی و عمر تکوین تسا پایان جهاد کبیر اکبر " نقشه ده ساله " در ظل امر قرار گرفته است با رنگ مخصوصی بر روی نقشه گنج مشخص نمائید، لطفاً " به موارد ذیل توجه فرمائید .

۱ - متنی که از روی آن باید تکلیف را انجام داده بر روی نقشه گنج ترسیم نمائید مستخرج از کتاب عالم ببهائی مجلد سیزدهم صفحات ۴۶۰ - ۴۶۲ می باشد که استخراج و به فرمیمه است .

۲ - محتويات و اسامی ممالک را باید بر روی نقشه گنج کشورهای جهان مندرج در صفحه ۱۱ اطلس آموزشی گنج که ارسال شده است ترسیم نمائید .

۳ - صفحه ۱۱ اطلس آموزشی گنج را بباید بسواحل حاشیه قاره ها و مرز بین کشورها را ابتدا با یک قلم سیاه تیره نمائید . (برای آنکه بتوانید از آن فتوکوئی بگیرید) وذر هنگام گرفتن فتوکوئی تا حد امکان آن را بزرگ نمائید .

۴ - پس از یافتن کشور مورد نظر اسم آن را بزمیان فارسی یا انگلیسی داخل آن بنویسید و در صورتیکه جزیره کوچکی است در حاشیه آن قید کنید . سپس بسته به آن که آن کشور یا اقلیم درجه عهدی فتح شده است با رنگ مخصوصی مشخص کنید . در آخر راهنمای همین تکلیف مشخص شده است هر عهد و نیا دوره ای را با چه رنگ مشخص نمائید .

۵ - برای یافتن کشورها یا شهرها و جزایر کوچک به شرح زیر توجه فرمائید : یافتن کشورها و شهرهای بزرگ بر روی نقشه برای همکان تقریباً " کارساده و آسانی است فی المثل هر شخص با سوادی بدلیل معروف بودن این کشورها و شهرها براحتی می تواند کشور انگلستان یا برزیل یا زاپن یا آنکولا را بباید همچنین یافتن شهرهای بزرگ و معروف چون پاریس، نیویورک، لندن، مسکو و غیره کارآسانی است ولی شهرهای کوچکی چون مریدا Merida یا آنکورج Anchorage یا بهیا Bahia که نام دوش سالوادور Salvador می باشد یافی المثل جزایر ساخالین Sakhalin یا لی وارد Reward یا آنقدر معروف و بزرگ و مشخص نمی باشند که یافتن آنها به سادگی ممکن باشد نزاینگونه موقع باید از اطلس های جغرافیایی کمل گرفت و بدین گونه باید عمل نمود که "اولاً" نام صحیح وتلفظ دقیق آن را به لاتین مشخص نمود در

درهایان هر اطلس جغرافیایی معتبر نام تمام این موقع و اماکن به ترتیب حروف الفبای انگلیسی لیست شده است . در مرحله دوم باید نام مکان مورد نظر را در راین فهرست یافت و این عمل شبیه به پیدا کردن لغت از کتب لغت می باشد . زمانی که نام مورد نظر را در فهرست اسامی در اطلس یافتید در مقابل آن چندین مشخصه ذکر شده است اول اینکه این مکان - متعلق به چه کشوری است . در صورتیکه این مکان جزیره باشد با Island علامت اختصاری

و در صورتیکه چند جزیره باشد یا Islands اگر مجمع الجزائر باشد بـ Arch به معنای Archipelago مشخص شده است. سوم اینکه مکان مورد نظر را در چه صفحه‌ای از همان اطلس می‌توان یافت و چهارم آنکه در آن صفحه مختصات مکان مورد نظر چیست فی المثل مامی خواهیم شهر مریدا که محل برگزاری کنفرانس بین‌المللی بهائی درفوریه سال ۱۹۷۷ بوده است و نیز محل کشور لیوارد که اخیراً "بنا بر تقسیمات سیاسی بد و قسمت شده و یک محل ملّی جدید در آنجا تأسیس شده را بیابیم. دو صفحه از اسم اماکن جهان از یک اطلس استخراج و نیز یک صفحه از نقشه‌همان اطلس ملاحظه می‌کنید در مقابل اسم مریدا ذکر شده: (لطفاً) خودتان ببایبد)

Merida, Mexico T 88 + 209 100

و نیز در مقابل لیوارد آمدیده است.

Leeward is, West Indies S 10 + 172 101

مریدا در کشور مکزیک و آن را در صفحه ۱۰۰ اطلس می‌توان یافت و علامت نشان دهنده طول وعرض جغرافیائی مکان و در حاشیه نقشه قید شده است.

و نیز جزایر لیوارد جزو مجموعه جزایر هند غربی واقع در دریای کارائیب و آن را در صفحه ۱۰۱ همان اطلس با مشخصات S 10 + 172 که در حاشیه نقشه و حاکی از طول وعرض منطقه می‌باشد یافت. به عبارت دیگر هرگاه خطی عمود بر ۱۰۱ وارد نمائیم همچنین خطی عمود بر منطقه ۱۷۲+، این دو خط پکد یک‌دیگر را در جزایر لیوارد قطع می‌نمایند. شهرهای دیگری چون آنکوچ و بهیا که محل برگزاری دو کنفرانس بین‌المللی در سالهای ۱۹۷۶ و ۱۹۷۷ بوده و نیز جزیره ساخالین که اخیراً "فتح شده و آخرین هدف نقشه ده ساله بوده که بنا بر مشکلات سیاسی تحقق آن بتأخیر افتاده بود به مشخصات ذیل می‌باشد.

Anchorage, Alaska y 00 + 612 99

Salvador(Bahia), Brazil Q 51 - 130 105

Sakhalin, U.S.S.R C 40 + 510 63

در صورتیکه مکانی را بر روی نقشه نتوانستید پیدا کنید به کتابخانه دانشگاه یا شهر خود مراجعه کنید.

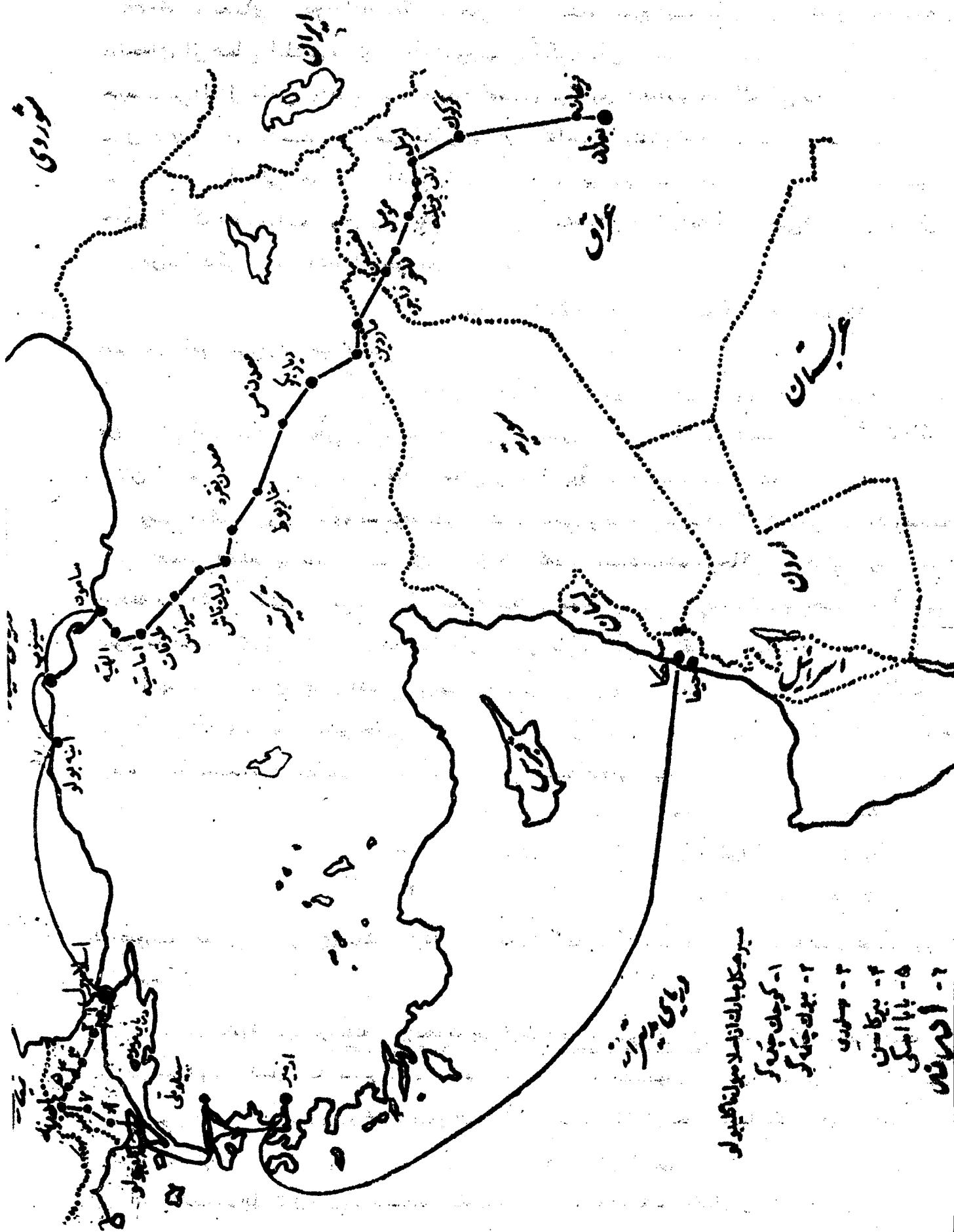
۶- این تکلیف باید در هفته، سیزدهم تحویل گردد. حداقل نمره آن ۱۵ و بهترین تکلیف ممکن است

جزو متن درس سالهای بعد منتشر گردد. تمام تکالیف این درس باید بصورت انفرادی انجام گیرد.

توجه لفظ Protectorate به معنای آنست که یک جزیره یا کشور تحت حمایه کشور دیگری است.

عهد اعلی: رنگ زرد عهد ابیهی: رنگ سبز عهد میثاق: رنگ آبی

دوره، ولایت امراضه قبل از نقشه ده ساله: رنگ قهوه‌ای نقشه ده ساله: رنگ قرمز

THE CARIBBEAN

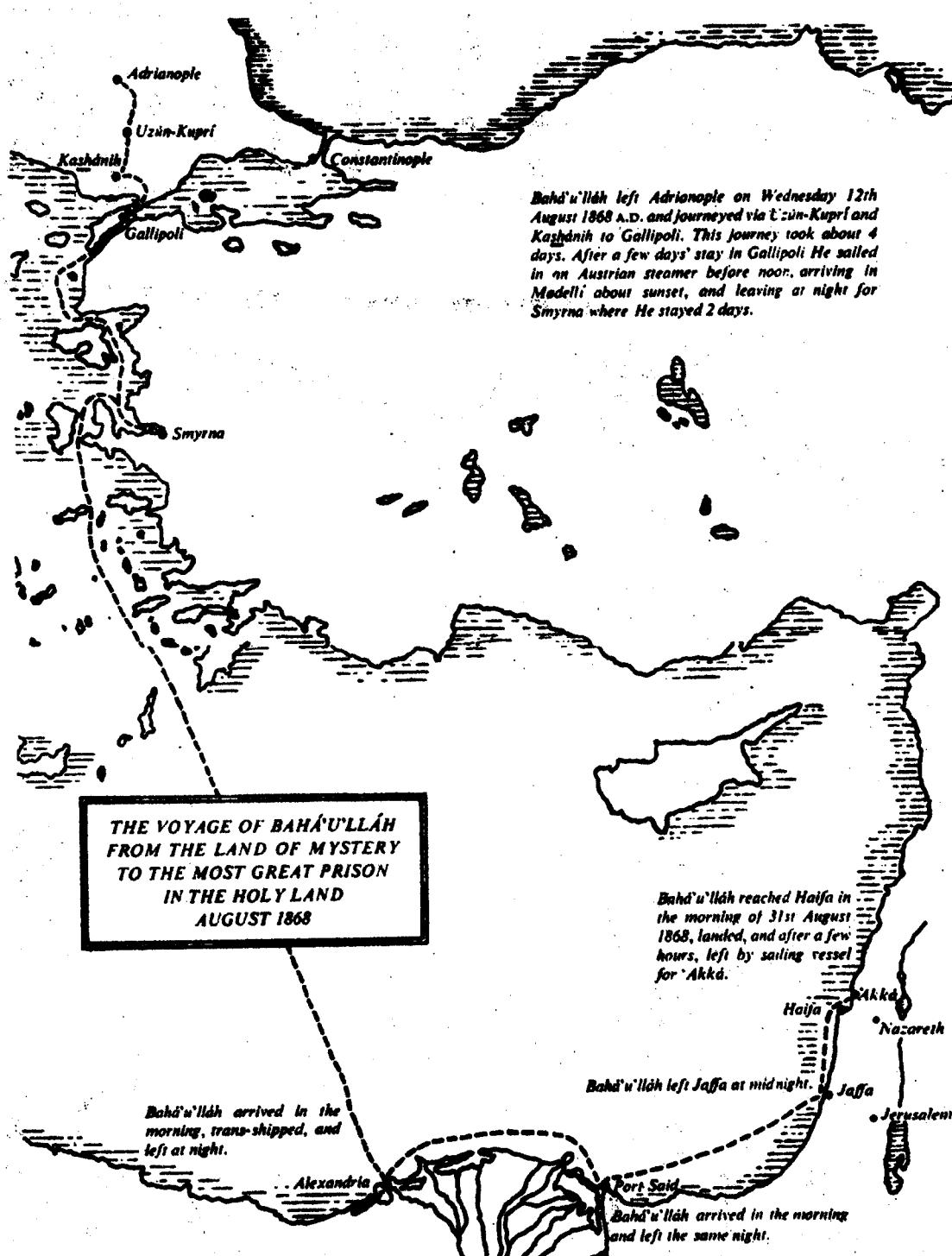
56. Chile	81. Jamaica	106. Peru
57. Colombia	82. Kenya	107. Philippine Is.
58. Corsica	83. Korea	108. Poland
59. Costa Rica	84. Kuwait	109. Portugal
60. Cuba	85. Liberia	110. Puerto Rico
61. Czechoslovakia	86. Libya	111. Qatar
62. Denmark	87. Luxembourg	112. Sarawak
63. Dominican Republic	88. Mackenzie	113. Saudi Arabia
64. Ecuador	89. Madagascar	114. Siam
65. Eire	90. Malaya	115. Sierra Leone
66. El Salvador	91. Manchuria	116. Spain
67. Eritrea	92. Martinique	117. Sweden
68. Fiji Is.	93. Mexico	118. Tanganyika
69. Finland	94. Mozambique	119. Tasmania
70. Formosa	95. Nepal	120. Trucial Sheikhs
71. French Morocco	96. New Caledonia	121. Uganda
72. Gold Coast	97. Newfoundland	122. Ummann
73. Greenland	98. New Zealand	123. Uruguay
74. Guatemala	99. Nicaragua	124. Venezuela
75. Haiti	100. Nigeria	125. Yemen
76. Honduras	101. Northern Rhodesia	126. Yugoslavia
77. Hong Kong	102. Norway	127. Zanzibar
78. Iceland	103. Nyasaland	128. Zululand
79. Indo-China	104. Panama	
80. Indonesia	105. Paraguay	
Period of the Ten Year Plan (1953-1963)		
1. Iraq	2. Persia	
Period of 'Abdu'l-Bahá's Ministry (1892-1921)		
3. Ádurbéyján	8. India	13. Syria
4. Armenia	9. Israel	14. Turkey
5. Burma	10. Lebanon	15. Turkmenistán
6. Egypt	11. Pákistán	
7. Georgia	12. Súdán	
Period from 'Abdu'l-Bahá's Ascension (1921-1953)		
16. Australia	23. Great Britain	30. Jordan
17. Austria	24. Hawaiian Islands	31. Russian S.F.S.R.
18. Brazil	25. Hijáz	32. South Africa
19. Canada	26. Holland	33. Switzerland
20. China	27. Hungary	34. Tunisia
21. France	28. Italy	35. United States of America
22. Germany	29. Japan	
36. Abyssinia	43. Argentina	49. Bermuda
37. Aden Protectorate	44. Australian	50. Bismarck Archipelago
38. Afghanistan	45. New Guinea	51. Bolivia
39. Ahsá	46. Bajrayn Island	52. Borneo
40. Alaska	47. Baluchistán	53. British Somaliland
41. Algeria	48. Belgian Congo	54. Bulgaria
42. Angola	49. Belgium	55. Ceylon

THE BAHÁ'Í WORLD

206. Mafia I.	223. Orkney Is.	243. Southern Rhodesia
207. Magdalen Is.	224. Pemba I.	244. South West Africa
208. Mahé	225. Pondichéry	245. Spanish Guinea
209. Maldive Is.	226. Portuguese Guinea	246. Spanish Morocco
210. Malta	227. Portuguese Timor	247. Spanish Sahara
211. Margarita I.	228. Queen Charlotte Is.	248. Spitzbergen
212. Mariana Is.	229. Réunion I.	249. St. Helena
213. Marquesas Is.	230. Rhodes	250. St. Thomas I.
214. Marshall Is.	231. Río de Oro	251. Swaziland
215. Mauritius	232. Ruanda-Urundi	252. Tadzhikistan
216. Mentawai Is.	233. Samoa Is.	253. Tibet
217. Miquelon I. and St. Pierre I.	234. San Marino	254. Tonga Is.
218. Monæo	235. Sardinia	255. Trinidad
219. Morocco (Int. Zone)	236. Seychelles	256. Tuamotu Archipelago
220. New Hebrides Is.	237. Shetland Is.	257. Uzbekistan
221. Nicobar Is.	238. Sicily	258. Windward Is.
222. Northern Territories Protectorate (Gold Coast)	239. Sikkim	259. Yukon
	240. Society Is.	
	241. Socotra I.	
	242. Solomon Is.	

راهنمای تکلیف سوم : درسه تکلیف گذشته هدف آموزشی شناخت استقرار عمومی امر بهائی درجهان ولکن در تکلیف چهارم هدف آموزشی شناخت حرکت و مقصده خاص در تبلیغ امرالله در قلمرو جغرافیایی خاص می باشد . بدین ترتیب که موضوع تحقیق اخن از موضوعات سابق و محدوده « جغرافیائی آن نیز اختصاص بسی محیط کوچکتری دارد اگرچه تأثیراتش عمومی وجهانی باشد . ولکن در این تحقیق توجه به عمق و جزئیات موضوع باید بسیار بیشتر از دیگر تکالیف باشد ، از طرف دیگر در تکالیف گذشته متن درس در اختیار شما بود و کار شما ترسیم آن متون بر روی نقشه بود در حالیکه در این قسمت شما باید مواد رسم جغرافیایی را نیز در تحقیقاتی که انجام می دهید خود فراهم کنید . بدین جهت راجع به هر موضوع مراجعی معرفتی می گردد تا پس از تحقیق و فراهم آوردن مواد لازم آن را بصورت خط سیر تاریخی ، جغرافیایی یا نقشه ای مخصوص مجسم نمائید . راهنمای کار شما در این قسمت خط سیر خبرت بهاءالله کار تحقیقی جناب لبیب می باشکه به ضمیمه ارسال شده است . شما باید در یکی از پنج موضوع ذیل تحقیق و حاصل تحقیق را بصورت نقشه ارائه نمائید دقت بفرمایید ضمن ترسیم نقشه ، خط سیر باید مشخص پنهانی شد شخصیت مورد نظر شما در هر مجله از این خط سیر چه مدت متوقف شده و چه فعالیت هایی را انجام داده است (شبیه خط سیر جمال قدم - ارسالی)

- ۱ - سفرهای اول و دوم حضرت عبدالبهاء به ممالک غرب . مراجع : سفرنامه مبارک جلد اول و دوم (بدایع الاثار) یادداشت هایی در مورد حضرت عبدالبهاء ، جلد اول و دوم ، خاطرات حبیب جلد اول و دوم ، قرن بدیع جلد سوم ، مجلدات عالم بهائی ، مجلات آهنگ بدیع .
- ۲ - خط سیر حضرت رب اعلی از اظهار امر تا شهادت . مراجع : تاریخ نبیل ، کواكب الدّرّیة ، کتاب نقطه اولی ، قرن بدیع جلد اول ، مجامع تحقیق .
- ۳ - خط سیر حروف حی جهت ابلاغ امر حضرت اعلی . مراجع : تاریخ نبیل ، کواكب الدّرّیة ، کتاب نقطه اولی ، تاریخ شهادی امر ، مجامع تحقیق جلد اول ، قرن بدیع جلد اول .
- ۴ - خط سیر مسیر مارثاروت در سفرهای تبلیغی . مراجع : مجلدات عالم بهائی ، گوهر یکتا ، موسسه ایادی امرالله قرن بدیع جلد سوم و چهارم ، اختران تابان ، آهنگ بدیع شماره مخصوص صدیین سال نزول الواح سلاطین .
- خط سیر حضرت بهاءالله کار تحقیقی جناب لبیب در ۹ صفحه ، در انتهای جزوه ضمیمه می باشد که می توانید آنها را در کنار هم بترتیب صفحات از راست به چپ درس رهیف قرار دهید .

KOD - Residence for over a month in Kázimayn.

JOURNEY FROM BAGHDAD TO CONSTANTINOPLE —

نَزَفَ رَبِّ كَانَتْ بَشَرَ اَنْجَدَهُ
عِوْجَهْتَ بَيْبَهْتَ اَوْ دَرِّهْتَ بَيْبَهْتَ
كُورْدِيْسْتَانَ اَوْ كَانَهْ دَرِّهْتَ دَرِّهْتَ
كُورْدِيْسْتَانَ اَوْ كَانَهْ دَرِّهْتَ دَرِّهْتَ
كُورْدِيْسْتَانَ اَوْ كَانَهْ دَرِّهْتَ دَرِّهْتَ

Kurdistan April 10, 1854. (Rajab 12, 1270 A.H.)

-Galú mountain and in a cave.

Mawláná Khalid in the Takvíy-i-Mawlíána Khalid.

March 19, 1856. (Rajab 12, 1272, A.H.)

Celebrating Naw-Rúz in Maázá'iy-i-Vashshásh, to Baghdad

(Shavvál 5, 1279, A.H.)

ie Naṣīḥiyih Garden, Baghdad: Bahá'u'lláh spent

years in this garden on the shores of the river Tigris,

with His departure from His home on April 22, 1853.

With His departure from the Ridván

on April 22, 1853, this period is known as the Ridván

Period of all Bahá'i celebrations, and that garden

is called by Him, in commemoration of His Declaration

"Garden of Ridván." Departure from the Garden of

Ridván April 3, 1853. (Dhu'l-Qa'dah 14, 1279 A.H.)

Arrival in Firayjáh (about three miles from Baghdad), May 3, 1853.

35. (Dhu'l-Qa'dah 14, 1279 A.H.) Departure from Firayjáh May 9, 1853. (Dhu'l-Qa'dah 20, 1279 A.H.)

مساً فَرَتْ اَنْجَدَهُ اَوْ بَنَادَهُ اَوْ سَلَامَبُولْ
درَدِينَ غُرْبَهْتَ وَاقِعَ دَرِسَهْ مَبِينَ بَنَادَهُ دَرِّهْ مَهْمَى ۲۱۸۱ (۱۲۷۹)

حُوكَتْ اَنْجَدَهُ جَهَنَّمَ دَرِّهْ مَهْمَى ۲۱۸۱ (۱۲۷۹)

تَنَّا وَشَهَدَهُ مَا بَنَادَهُ دَرِّهْ
لَكَهْ آنَ عَسَرَفَرَسَدَهُ اَنَّدَهُ

لِيَلَى عَبَاسَهُ جَدَهُ يَدَهُ

36. Jūdaydih جَدَهُ

37. Dillí-Abbás دَلَلِيْهِ اَبَّهُ

38. Qarib-Tapíh قَارِبَهْ تَابِهْ

39. Ṣaláhíyyih (stayed two nights) شَالَهِيْهِ

40. Dusit-Khurmátih دُسِيتْ كَحْرُمَاتِهِ

Alphabetical List of Bahá'u'lláh's

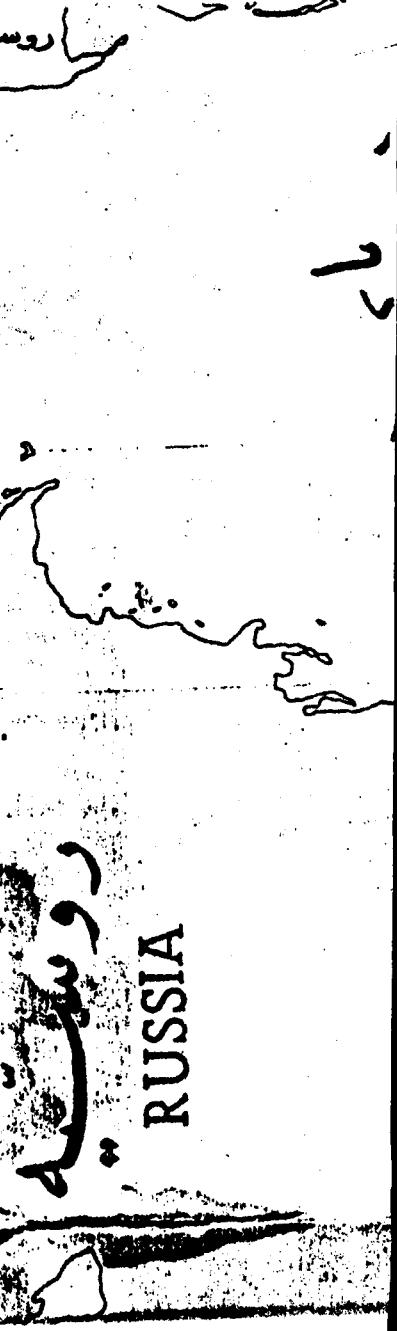
Best-Known Writings

Abbreviations denotes the cities in which the
following sacred writings were revealed.

- (A) - AKKA
(B) - BAGHDAD
(C) - CONSTANTINOPLE
2 (S) - Sulaymán niyyih.

روسیہ

RUSSIA

(A)	AKKA	(B)	BAGHDAD	(C)	CONSTANTINOPLE
2	(S) - Sulaymán niyyih.				

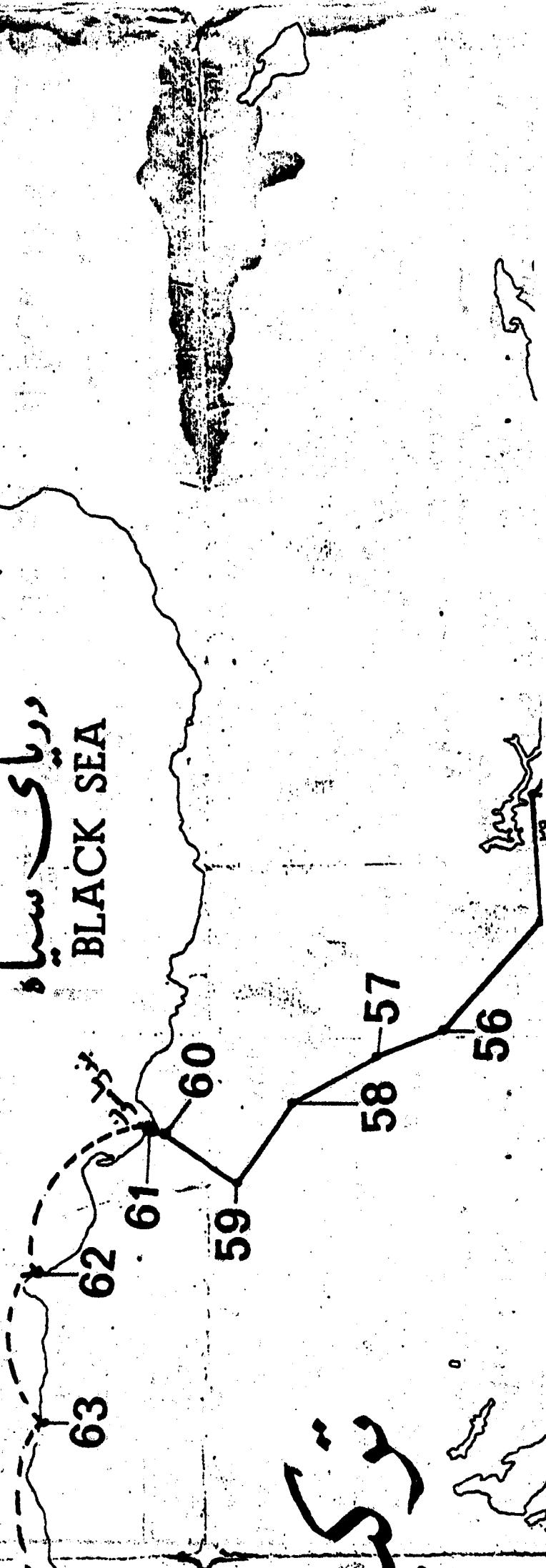
MAP OF STAGES

IN

BAHÁ'U'LÁH'S SUCCESSIVE EXILES FROM TÍHRÁN TO 'AKKÁ

JANUARY 12, 1853 — AUGUST 31, 1868

THE TOTAL LENGTH OF JOURNEYS OF BAHÁ'U'LÁH'S SUCCESSIVE EXILES FROM TÍHRÁN TO 'AKKÁ LASTED 235 DAYS.

شیراز - ناین (IRAQ) - تبریز - روبات - آذربایجان - شهربانی - گلستان - بیرونیه

- BAGHDAD
بغداد - عراق

Baghdad April 8, 1853.
عیار ثانی ۲۸، ۱۲۹۰ ه.ح.
و در ده بعد از آن یعنی
۲۷ مارس ۱۸۵۳

BAGHDAD PERIOD
Return to Baghdad
Departure for Kurdistán
Sojourn on Sar-Galí
Residence in Sulaymaníyá
Return to Baghdad
Return, from celebrating
twelve days in U
commencing with
(Qbil-Qa'dih 3, 1290)
Festival, the Great
has been called b
there, the "Gard
Ridván May 3, 1853

1-TIHRAN

DEPARTURE FROM TIHRAN
VIA

KARAND TO BAGHDAD
Jan. 12, 1853. (Rabi'u'l-Thani 1.
1269, A.H.)

أ- طهران
کرند
از زاده از راه کرد
از آن بیمه ۳۵۸۱ بیلدر
(اول بیع الثانی ۱۲۶۹ محریر)

THE FOLLOWING VILLAGES AND TOWNS PASSED THROUGH EN ROUTE:

از شهرها و قراه ذیل که سر راه بوده عبور فرموده اند

2. REY	3. HASAN - ÁBÁD	4. QALAY - I.	5. MUHAMMAD	6. KUSHK - I.	7. BÁGHER - ABÁD	8. MANZARIYYAH	9. OUM
کارند	حسن آباد	خانی	علی آباد	حکت	آزاد آباد	منزاری	شیر
1269, A.H.)	Jan. 12, 1853. (Rabi'u'l-Thani 1. 1269, A.H.)	1. ۱۲۶۹، هجری ماه دی ۱۲۶۹، هجری	۱۲۶۹، هجری	۱۲۶۹، هجری	۱۲۶۹، هجری	۱۲۶۹، هجری	۱۲۶۹، هجری
کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند
کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند
کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند	کارند

- ASSAD - ÁBÁD
- KANGÁVAR
- SHAHRIBÁN
- GHIZIL - ROMA
- MUNIB
- SAHNÍH
- BISOTOON
- SHAH - ABÁD
- TALÁB
- DEHI - TÁJ
- JAHROOD
- ALI KHÁN
- ALI - ÁBÁD
- KUSHK
- BÁGHER
- MANZARIYYAH
- OUM
- KERMÁNHÁH
- MÁHI - DASHT
- HAROON - ÁBÁD
- SÁROOGH
- NOSRAT
- DIZ - ÁBÁD
- HAMÁDÁN
- GARDANIHY - I.
- ASSAD - ÁBÁD
- KEREND
- DIZIH
- SAR POL - I.
- QASR - I.

- KHOSRAVI
- KHÁNAQÍN
- BA'GHOOBÍH
- MUNIB
- SAHNÍH
- BISOTOON
- SHAH - ABÁD
- TALÁB
- DEHI - TÁJ
- JAHROOD
- ALI KHÁN
- ALI - ÁBÁD
- KUSHK
- BÁGHER
- MANZARIYYAH
- OUM
- KERMÁNHÁH
- MÁHI - DASHT
- HAROON - ÁBÁD
- SÁROOGH
- NOSRAT
- DIZ - ÁBÁD
- HAMÁDÁN
- GARDANIHY - I.
- ASSAD - ÁBÁD
- KEREND
- DIZIH
- SAR POL - I.
- QASR - I.

- ASSAD - ÁBÁD
- KANGÁVAR
- SHAHRIBÁN
- GHIZIL - ROMA
- MUNIB
- SAHNÍH
- BISOTOON
- SHAH - ABÁD
- TALÁB
- DEHI - TÁJ
- JAHROOD
- ALI KHÁN
- ALI - ÁBÁD
- KUSHK
- BÁGHER
- MANZARIYYAH
- OUM
- KERMÁNHÁH
- MÁHI - DASHT
- HAROON - ÁBÁD
- SÁROOGH
- NOSRAT
- DIZ - ÁBÁD
- HAMÁDÁN
- GARDANIHY - I.
- ASSAD - ÁBÁD
- KEREND
- DIZIH
- SAR POL - I.
- QASR - I.

- ASSAD - ÁBÁD
- KANGÁVAR
- SHAHRIBÁN
- GHIZIL - ROMA
- MUNIB
- SAHNÍH
- BISOTOON
- SHAH - ABÁD
- TALÁB
- DEHI - TÁJ
- JAHROOD
- ALI KHÁN
- ALI - ÁBÁD
- KUSHK
- BÁGHER
- MANZARIYYAH
- OUM
- KERMÁNHÁH
- MÁHI - DASHT
- HAROON - ÁBÁD
- SÁROOGH
- NOSRAT
- DIZ - ÁBÁD
- HAMÁDÁN
- GARDANIHY - I.
- ASSAD - ÁBÁD
- KEREND
- DIZIH
- SAR POL - I.
- QASR - I.

- ASSAD - ÁBÁD
- KANGÁVAR
- SHAHRIBÁN
- GHIZIL - ROMA
- MUNIB
- SAHNÍH
- BISOTOON
- SHAH - ABÁD
- TALÁB
- DEHI - TÁJ
- JAHROOD
- ALI KHÁN
- ALI - ÁBÁD
- KUSHK
- BÁGHER
- MANZARIYYAH
- OUM
- KERMÁNHÁH
- MÁHI - DASHT
- HAROON - ÁBÁD
- SÁROOGH
- NOSRAT
- DIZ - ÁBÁD
- HAMÁDÁN
- GARDANIHY - I.
- ASSAD - ÁBÁD
- KEREND
- DIZIH
- SAR POL - I.
- QASR - I.

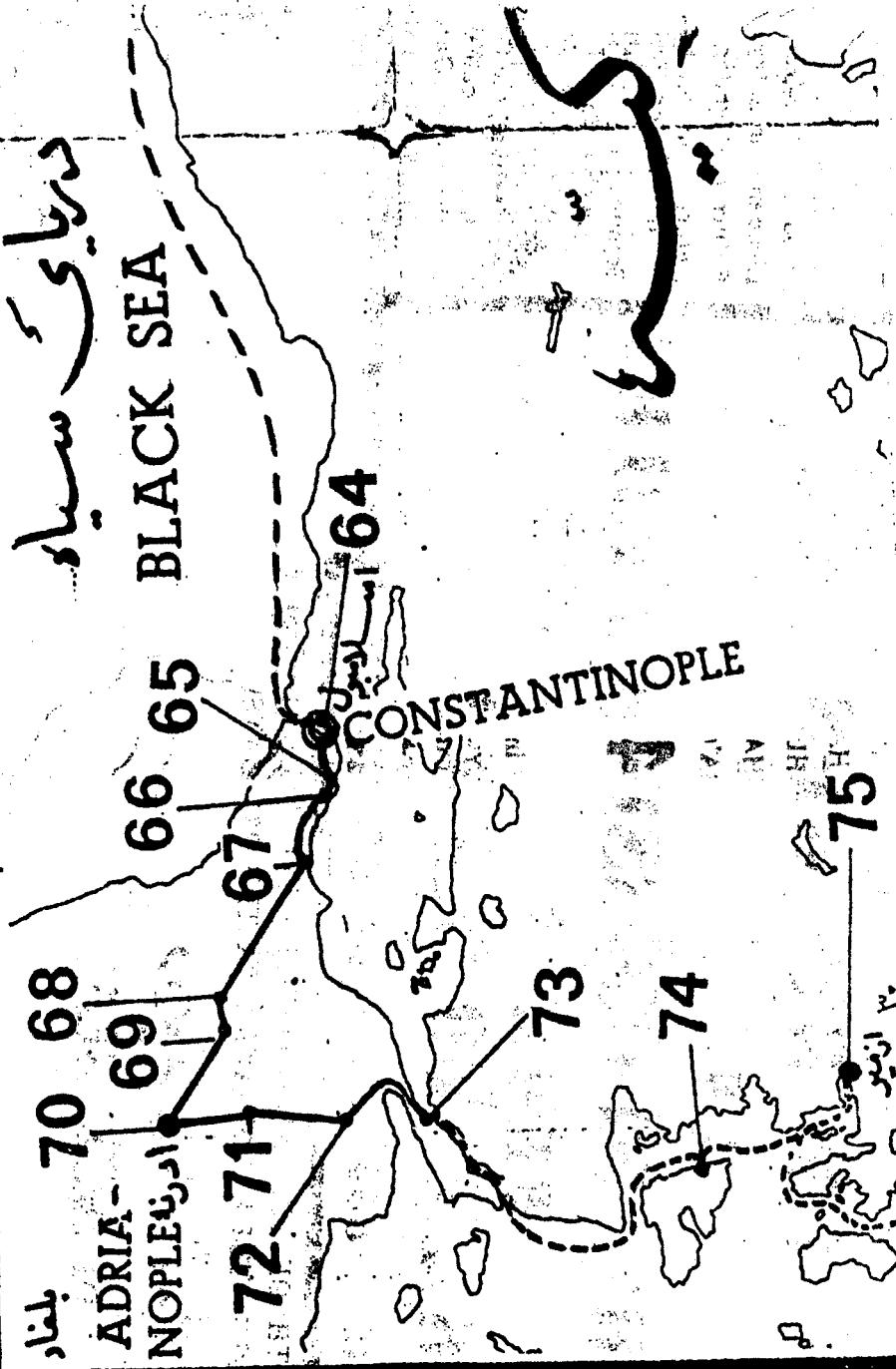
Alphabetical List of Bahá'u'lláh's Best-Known Writings

مودعین اثمار
حضرت بهائیان
با ذهن مخلص
بل تو زول

Abbreviations denotes the cities in which the

following sacred writings were revealed.

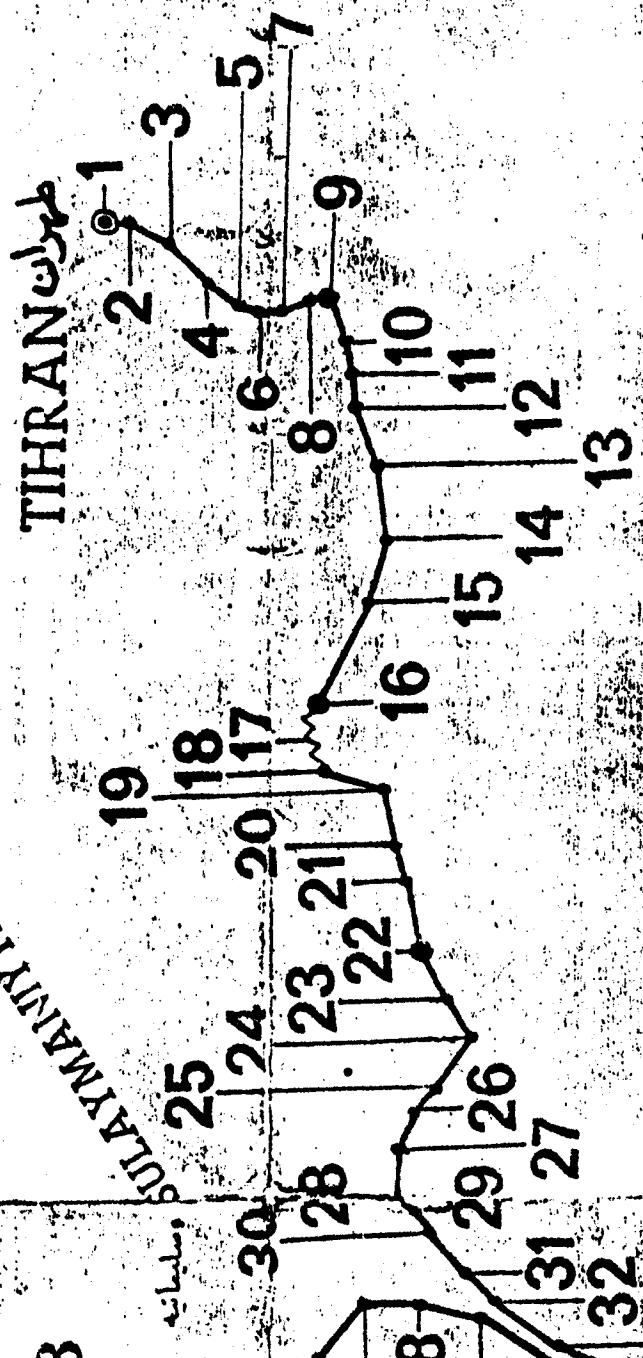
- Alváh-i-Laylatu'l-Quds (A) الایل لیل القدس
- Asli-Qullu'l-Khayr (A) اصلیٰ قلوب الخیر
- Az-Bágh-i-Iláhi (B) از باغِ الهی
- Báz-Ay-u-Bidih-Jámí (B) باز او بادی جامی
- Bishárát (Glad-Tidings) (B) بشارة (جیدا)
- Chihár-Vádi (Four Valleys) (B) چهار وادی (چهار وادی)
- Haft-Vádi (Seven Valleys) (B) هفت وادی (سبه وادی)
- Halih-Halih-Yá-Bishárat (B) حلیل حلیل یا بشارة
- Húr-i-'Ujáb (B) هور عجب
- Hurufát-i-'Allín (B) حروفات عالی
- Ishráqát (Effulgences) (A) اشراقات
- Kalímát-i-Firdawsiyyih (B) کلامات فردوسی
- (Words of Paradise)

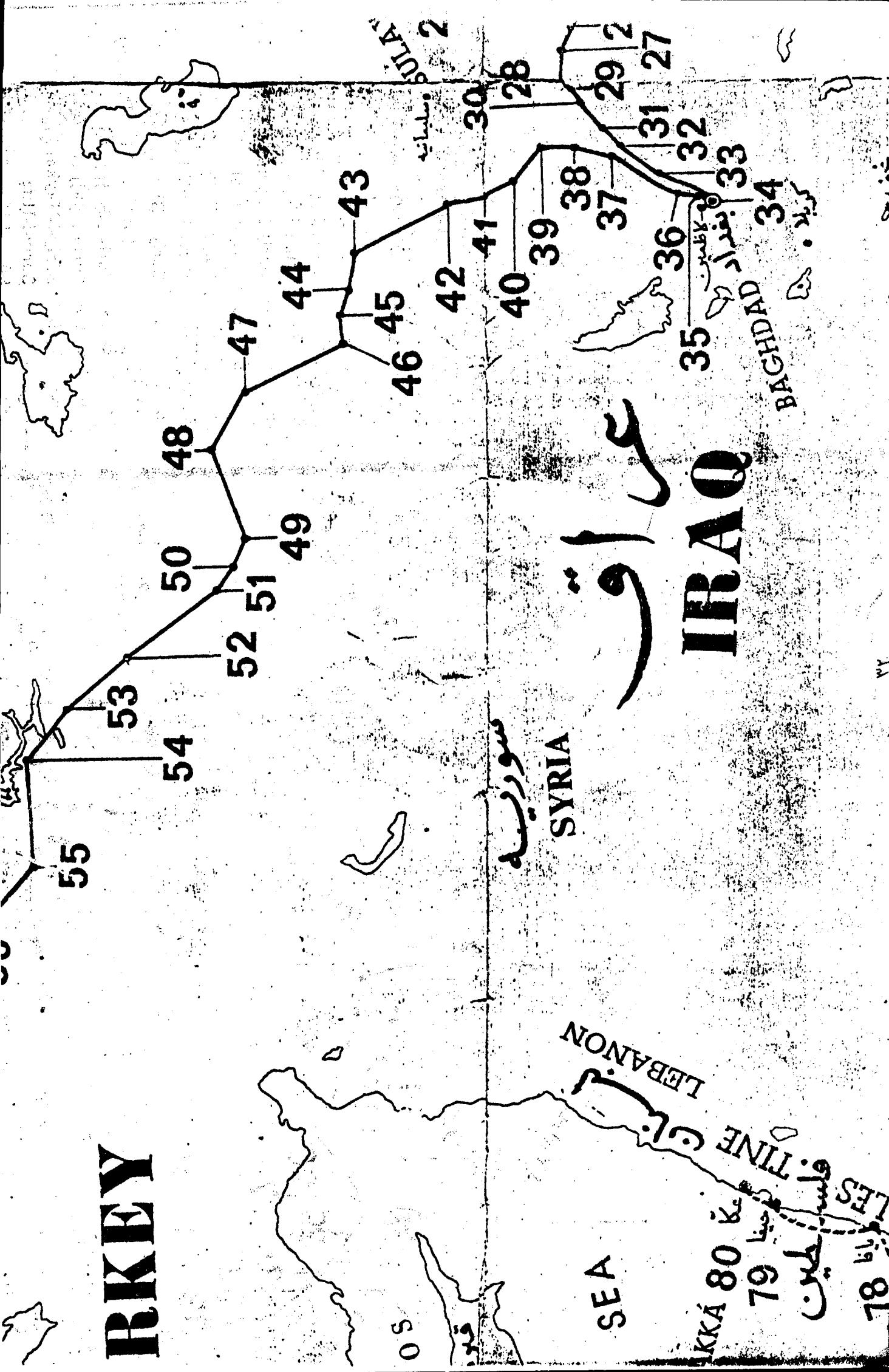

Qad-Sharaq'a'l-Mukhīsūn	(Qad-Sharaq'a'l-Mukhīsūn)	A
Qashdīy-i-Vardīyyiyit	(Qashdīy-i-Vardīyyiyit)	S
Rashīh-i-'Amā Tihrān	(Rashīh-i-'Amā Tihrān)	
Riḍvānū'l-'Adl	(Riḍvānū'l-'Adl)	A
Riḍvānū'l-Iqrār	(Riḍvānū'l-Iqrār)	D
Shāfiyy-i-Shattīyyah	(Shāfiyy-i-Shattīyyah)	B
Ṣalāt-i-Mayyit	(Ṣalāt-i-Mayyit)	A
(Prayer for the Dead)		
Sā'i-Az-Qhayb-i-Baqā	(Sā'i-Az-Qhayb-i-Baqā)	B
Shikkar-Shikan-Shavand	(Shikkar-Shikan-Shavand)	B
Subhāna-Rabbīya'l-A'lá	(Subhāna-Rabbīya'l-A'lá)	B
Subhānaka-Yá-Hú	(Subhānaka-Yá-Hú)	C
Sūratu-Ilāh	(Sūratu-Ilāh)	B
Sūriy-i-Aḥyān	(Sūriy-i-Aḥyān)	A
Sūriy-i-Amīn	(Sūriy-i-Amīn)	A
Sūriy-i-Amr	(Sūriy-i-Amr)	A
Sūriy-i-A'rāb	(Sūriy-i-A'rāb)	A
Sūriy-i-Asħāb	(Sūriy-i-Asħāb)	D
Sūriy-i-Asmā'	(Sūriy-i-Asmā')	
Sūriy-i-Bayān	(Sūriy-i-Bayān)	A
Sūriy-i-Buhān	(Sūriy-i-Buhān)	A
Sūriy-i-Damūn	(Sūriy-i-Damūn)	A
Sūriy-i-Dīnibīl	(Sūriy-i-Dīnibīl)	
Sūriy-i-Dhibb	(Sūriy-i-Dhibb)	A
Sūriy-i-Dhikr	(Sūriy-i-Dhikr)	F
Sūriy-i-Faqī	(Sūriy-i-Faqī)	
Sūriy-i-Faṭḥ	(Sūriy-i-Faṭḥ)	
Sūriy-i-Fu'ād	(Sūriy-i-Fu'ād)	A
Sūriy-i-Qhusn	(Sūriy-i-Qhusn)	
(Tablet c' the Branch)		
Sūriy-i-Hajj I	(Sūriy-i-Hajj I)	A
Sūriy-i-Hajj II	(Sūriy-i-Hajj II)	A
Sūriy-i-Haykal	(Sūriy-i-Haykal)	A
Sūriy-i-Hifz	(Sūriy-i-Hifz)	
Ṣūratu-Ilāh	(Ṣūratu-Ilāh)	

مازندران

CASPIAN SEA

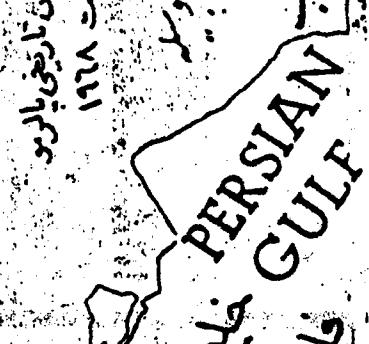

(Words of Paradise)

کلمات مکرر نہیں (مکار)	Kalimát-i-Malkúnih (B)	کلمات مکرر نہیں (مکار)	Kalimát-i-Malkúnih (B)
(Hidden Words)	(Hidden Words)	(Hidden Words)	(Hidden Words)
کتب محدث (مکار)	Kitáb-i-'Ahd (Book of Covenant)	کتاب اقدس (مکار)	Kitáb-i-Aqdas (Most Holy Book)
کتاب بُجْر (ادرنہ)	Kitáb-i-Bádī' (D)	کتاب اپنائنا (بنداد)	Kitáb-i-Qán (Book of Certitude)
- کتاب سلطان (بنداد)	Kitáb-i-Súlán (Tablet to the Sháh of Persia) (D)	- کتاب سلطان (بنداد)	Lawh-i-'Abdu'l-'Aziz-Va-Yukálá (C)
لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'l-Vahháb (AK)	لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'r-Razzáq (AK)
لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'l-'Ahd (Tablet of Ahmad)	لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'l-'Ahd (Tablet of Ahmad)
لیح احمد رَادِنَه (عکا)	Lawh-i-Amváj (AK)	لیح احمد رَادِنَه (عکا)	Lawh-i-Amváj (AK)
لیح انتَ الْكَافِي (عکا)	Lawh-i-Anta'l-Káfi (AK)	لیح اند من (عکا)	Lawh-i-Aqdas (AK)
لیح اشْرُف (عکا)	Lawh-i-Ashraf (AK)	لیح عاشِر وَعَوْدَتْ (عکا)	Lawh-i-'Ashiq-va-Má'shúq (AK)
لیح آئُون وَعَوْدَتْ (بنداد)	Lawh-i-'Ayyíy-i-Núr (B)	لیح آئُون وَعَوْدَتْ (بنداد)	Lawh-i-'Ayyíy-i-Núr (B)
لیح بَنَاء، بَنَاء (بنداد)	Lawh-i-Bahá (B)	لیح بَنَاء، بَنَاء (بنداد)	Lawh-i-Bahá (B)
لیح بَسِطَة الْقَيْثَة (عکا)	Lawh-i-Basí'atú'l-Haqlíq (AK)	لیح بَسِطَة الْقَيْثَة (عکا)	Lawh-i-Bismílöh (AK)
لیح بَلْ خَرَق (بنداد)	Lawh-i-Bußbulu'l-Fíráq (B)	لیح بَلْ خَرَق (بنداد)	Lawh-i-Burhán (AK)
لیح بُرْمان (عکا)	Lawh-i-Dunyá (AK)	لیح بُرْمان (عکا)	Lawh-i-Dunyá (AK)
لیح زَيْنَة (عکا)	(Tablet of the World)	لیح زَيْنَة (عکا)	(Tablet of the World)
لیح فَتَنَه (بنداد)	Lawh-i-Fitnáh (B)	لیح فَتَنَه (بنداد)	Lawh-i-Fitnáh (B)
لیح غَلَمَ الْعَذْد (بنداد)	Lawh-i-Ghulámu'l-Khuld (B)	لیح غَلَمَ الْعَذْد (بنداد)	Lawh-i-Ghulámu'l-Khuld (B)
لیح حَبِيب (ادرنہ)	Lawh-i-Habib (D)	لیح حَبِيب (ادرنہ)	Lawh-i-Habib (D)
لیح مَنْتَرَش (عکا)	Lawh-i-Haft-Púrsísh (AK)	لیح مَنْتَرَش (عکا)	Lawh-i-Haqq (B)
لیح حَقْ (بنداد)	Lawh-i-Haqq (B)	لیح حَقْ (بنداد)	Lawh-i-Haqq (B)
لیح مَوْعِد (سازمیں)	Lawh-i-Hawdaj (Lawh-i-Samúin)	لیح مَوْعِد (سازمیں)	Lawh-i-Hawdaj (Lawh-i-Samúin)
لیح حِكْمَت (عکا)	(Tablet of Wisdom)	لیح حِكْمَت (عکا)	(Tablet of Wisdom)
لیح حُرْیی (بنداد)	Lawh-i-Hurriyyah (B)	لیح حُرْیی (بنداد)	Lawh-i-Hurriyyah (B)
لیح حَسِين (عکا)	Lawh-i-Husayn (AK)	لیح حَسِين (عکا)	Lawh-i-Husayn (AK)
لیح حَسَان (بنداد)	Lawh-i-Husayn-i-Dhí'b (Epistle AK)	لیح حَسَان (بنداد)	Lawh-i-Husayn-i-Dhí'b (Epistle AK)

کلمات مکرر نہیں (مکار)	Kalimát-i-Malkúnih (B)	کلمات مکرر نہیں (مکار)	Kalimát-i-Malkúnih (B)
(Hidden Words)	(Hidden Words)	(Hidden Words)	(Hidden Words)
کتب محدث (مکار)	Kitáb-i-'Ahd (Book of Covenant)	کتاب اقدس (مکار)	Kitáb-i-Aqdas (Most Holy Book)
کتاب بُجْر (ادرنہ)	Kitáb-i-Bádī' (D)	کتاب اپنائنا (بنداد)	Kitáb-i-Qán (Book of Certitude)
- کتاب سلطان (بنداد)	Kitáb-i-Súlán (Tablet to the Sháh of Persia) (D)	- کتاب سلطان (بنداد)	Lawh-i-'Abdu'l-'Aziz-Va-Yukálá (C)
لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'l-Vahháb (AK)	لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'r-Razzáq (AK)
لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'l-'Ahd (Tablet of Ahmad)	لیح عَدَ الْمُزَدَّ دَكَلَ (عکا)	Lawh-i-'Abdu'l-'Ahd (Tablet of Ahmad)
لیح احمد رَادِنَه (عکا)	Lawh-i-Amváj (AK)	لیح احمد رَادِنَه (عکا)	Lawh-i-Amváj (AK)
لیح انتَ الْكَافِي (عکا)	Lawh-i-Anta'l-Káfi (AK)	لیح اند من (عکا)	Lawh-i-Aqdas (AK)
لیح اشْرُف (عکا)	Lawh-i-Ashraf (AK)	لیح عاشِر وَعَوْدَتْ (عکا)	Lawh-i-'Ashiq-va-Má'shúq (AK)
لیح عاشِر وَعَوْدَتْ (بنداد)	Lawh-i-'Ayyíy-i-Núr (B)	لیح عاشِر وَعَوْدَتْ (بنداد)	Lawh-i-'Ayyíy-i-Núr (B)
لیح بَنَاء، بَنَاء (بنداد)	Lawh-i-Bahá (B)	لیح بَنَاء، بَنَاء (بنداد)	Lawh-i-Bahá (B)
لیح بَسِطَة الْقَيْثَة (عکا)	Lawh-i-Basí'atú'l-Haqlíq (AK)	لیح بَسِطَة الْقَيْثَة (عکا)	Lawh-i-Bismílöh (AK)
لیح بَلْ خَرَق (بنداد)	Lawh-i-Bußbulu'l-Fíráq (B)	لیح بَلْ خَرَق (بنداد)	Lawh-i-Burhán (AK)
لیح بُرْمان (عکا)	Lawh-i-Dunyá (AK)	لیح بُرْمان (عکا)	Lawh-i-Dunyá (AK)
لیح زَيْنَة (عکا)	(Tablet of the World)	لیح زَيْنَة (عکا)	(Tablet of the World)
لیح فَتَنَه (بنداد)	Lawh-i-Fitnáh (B)	لیح فَتَنَه (بنداد)	Lawh-i-Fitnáh (B)
لیح غَلَمَ الْعَذْد (بنداد)	Lawh-i-Ghulámu'l-Khuld (B)	لیح غَلَمَ الْعَذْد (بنداد)	Lawh-i-Ghulámu'l-Khuld (B)
لیح حَبِيب (ادرنہ)	Lawh-i-Habib (D)	لیح حَبِيب (ادرنہ)	Lawh-i-Habib (D)
لیح مَنْتَرَش (عکا)	Lawh-i-Haft-Púrsísh (AK)	لیح مَنْتَرَش (عکا)	Lawh-i-Haqq (B)
لیح حَقْ (بنداد)	Lawh-i-Haqq (B)	لیح حَقْ (بنداد)	Lawh-i-Haqq (B)
لیح مَوْعِد (سازمیں)	Lawh-i-Hawdaj (Lawh-i-Samúin)	لیح مَوْعِد (سازمیں)	Lawh-i-Hawdaj (Lawh-i-Samúin)
لیح حِكْمَت (عکا)	(Tablet of Wisdom)	لیح حِكْمَت (عکا)	(Tablet of Wisdom)
لیح حُرْیی (بنداد)	Lawh-i-Hurriyyah (B)	لیح حُرْیی (بنداد)	Lawh-i-Hurriyyah (B)
لیح حَسِین (عکا)	Lawh-i-Husayn (AK)	لیح حَسِین (عکا)	Lawh-i-Husayn (AK)
لیح حَسَان (بنداد)	Lawh-i-Husayn-i-Dhí'b (Epistle AK)	لیح حَسَان (بنداد)	Lawh-i-Husayn-i-Dhí'b (Epistle AK)

IRAN

designed by Mohammed Latif
136 Rhodes (Greece)

The following villages were passed through en route:
 63 Kúchik-Chakmachih (spent one night)
 64 Buyuk-Chakmachih
 65 Salvári
 66 Birkás
 67 Biabá-Iskíi

70

ADRIANOPEL SOJOURN AND DEPARTURE FOR THE HOLY LAND
 Arrival Dec. 12, 1863. (Rajab 1, 1280 A.H.)
 Departure Aug. 12, 1868. (Rabi'u 1-Hádi 22, 1295 A.H.)

'Ulláh was landed in the morning and a few hours later
 sailing vessel for 'Akka.

Á

'Akka Aug. 31, 1868. (Jamádiyyu'l-Avvál 12, 1285 A.H.)
 spent in the Barracks of 'Akka lasted two years, two months
 days.

in the prison city of 'Akka, from the time of His arrival,
 years, spent in 'Akka and its vicinity, twenty-four years as a
 and exile.
 day 29, 1892. (Dhi'l-Qa'dah 2, 1309 A.H.)

عن تجربة شخص نظرناها تاريخياً بالرواية
 تمييزاً كريدياً . الأكست ١٢٨

محمد بن علي
 موسى

PERSIAN GULF

أذقراء ذيل كه برسراه بوده (عندما وجدوه)
 كوجي (عندما وجدوه) (عندما وجدوه)
 بعل بکم

مس لوری
 بیرون کا منزه
 بابا اسکو

تو قنون درادنه —
 ونونکت بارچ اقتض وند (الليل)
 هوك (آدوات) (آدوات)
 حین (آدوات) (آدوات)

هیا، الله منع ورعنا پاده، شدو
 می بازند سایع باشی باع
 به عکس نویز فرمودند

K
 سرمه

K

Síriy-i-Ibád (أبدة) — Síriy-i-Ism (اسم) — Síriy-i-Mursil (مرسل) — Síriy-i-Javád (جبار) — Síriy-i-Khilâb (خیلاب) — Síriy-i-Ma'anî (ماانی) — Síriy-i-Man' (مان) — Síriy-i-Mûlûk (ملوک) — Síriy-i-Nidâ (نیدا) — Síriy-i-Nûsh (نوش) — Síriy-i-Qadir (قادر) — Síriy-i-Qahir (قاهر) — Síriy-i-Qalanî (قالانی) — Síriy-i-Qamîs (قامیس) — Síriy-i-Qâsîr (قادسی) — Síriy-i-Sâbr (سابر) — Síriy-i-Sultân (سلطان) — Síriy-i-Vâsfâ (واسف) — Síriy-i-Ziyârîh (زيارت) — Síriy-i-Zubur (زبور) — Síriy-i-Zuhûr (ظہور) — Tatsîr-i-Hurûfât-i-Muqâfi' (حروفات معقوفة) — Tatsîr-i-Sûriy-i-Vâ'sh-Shams (سحر سود و الشمس) — Tajalliyât (Revelations) — Tarkâzât (Ornaments) — Ziyârat-Nâmih (زيارة نامہ) — (The Visiting Tablet)

Ziyârat-Nâmiy-i-Awlyâ (أولیاء) — Ziyârat-Nâmiy-i-Bâbu'l-Bâb (باب الباب) — Ziyârat-Nâmiy-i-Bâbu'l-Bâb va Quddûs (قدوس) — Ziyârat-Nâmiy-i-Bayt (بيت) — Ziyârat-Nâmiy-i-Maryam (مریم) — Ziyârat-Nâmiy-i-Sîyyidu'sh-Shuhadâ (شہدا)

می خودن بیان می خودن (الذی تقدیم) (۱۵۹)

اردن JORDAN

In the occasion of the historical
COMMEMORATION OF THE CENTENARY
of the exile of BAHÁ'U'LÁH from
Adrianoople to 'Aká (August 1868)

Approved by the National Spiritual Assembly
of the Bahá'ís of Italy

Compiled by
P.O.
156 E.R.

دیار بکر (مدت در روز توقف غیر معمول)
خانیوت (دو دن در روز توقف غیر معمول)
رال تاپش (سیاه میوه)
طوقات (الشیرینیه - اعوامیه) مدت در روز (journey)

61. Sámún on the Black Sea: Bahá'u'lláh stayed there seven days before departing by steamer for Constantinople on Aug. 13, 1863. (Safar 27, 1280 A.H.)

62. Sinope (Port of call touched on Aug. 14.)

63. Ayasúlf (Port of call touched on Aug. 15.)

64 CONSTANTINOPLE (arrival Aug. 16, 1863. Rabi'u'l-Avval 1, 1280 A.H.)
Journey from Beğhdád to Sámún lasted 110 days.
JOURNEY FROM CONSTANTINOPLE TO ADRIANOOPLE 12 DAYS LONG

سانتسیون - سامول در روز توقف غیر معمول (با کشته بیان حضرت مفت درون در کار مدهنه لفظ نهاد) سانسیون
ارت (در سال ۱۲۸۶) با کشته بیان حضرت مفت درون در کار مدهنه لفظ نهاد
سالماش - سلامول (مکتب کشته مدعت درون در کار مدهنه لفظ نهاد) سالماش
سینوپ - کشته در روز اول شنید و موقوف کرد
آیا برق - کشته در روز اول شنید و موقوف کرد
قسطنطینیه - در روزهای اول (۱۰) تا اوایل ساموون مدت پیش از رسیدن به سینوپ
اینجا از زلزله (۱۱) تا آغاز آیه ساموون مدت پیش از رسیدن به سینوپ
سبا فوت از قسطنطینیه بادرنه آرزو نمود کشید

The following
64 Küçük-C.
65 Buyuk-Ch.
66 Salvari
67 Birkas
68 Baba-Iski
70 ADRI.

Arrival Dec. 1:
Departure Aug.
79 HAIFA —
Left by sailing vessel for
Arrival in 'Aká Aug. 31, 1868
Imprisonment in the Barracks and five days.

Confinement in the prison was nine years.
Bahá'u'lláh spent, in 'Aká
prisoner and exile.
Ascension, May 29, 1892. (

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْأَنْظَارُ لِلَّهِ وَحْدَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَصَاحِلُ الْنَّعْمَانِ
كَبُرَتْ بِهِمُ الْأَشْكَانُ وَكَوْنُ مَسْوَى الْأَنْظَارِ
بِكَلِّ الْأَنْظَارِ وَكَلِّ الْأَنْظَارِ

الْأَزْوَادِ ذَلِكَ مَسْوَى الْأَنْظَارِ
۱۰- أَوْرُوبُرْ كَلِّ الْأَنْظَارِ
۱۱- كَالْأَنْظَارِ كَمَا تَوْجَهَ إِلَيْهِ
بَلْ كَالْأَنْظَارِ كَمَا تَوْجَهَ إِلَيْهِ
جَهَادِ الْأَنْظَارِ (war)
وَرَأَكَشْتَ مَذْكُورَ إِذْ يَأْتُونَ
۱۲- مَذْكُورَ (مُورَدِ تَوْقِيف)
۱۳- أَسْكَنْدَرْ بِكَلِّ الْأَنْظَارِ
۱۴- بَرْتُ صَمِيدْ بِكَلِّ الْأَنْظَارِ
۱۵- بَلْ بِكَلِّ الْأَنْظَارِ

جع اون دبی (علیه السلام)

EGYPT

to the Son of the Wolf) لبع ایون دبی (علیه السلام)

Lawh-i-Ittihád (Tablet to the Son of the Wolf) لبع ایون دبی (علیه السلام)

Lawh-i-Jamál (Tablet to the Czar of Russia) لبع کارم (علیه السلام)

Lawh-i-Karim (Tablet to Queen Victoria) لبع کریم (علیه السلام)

Lawh-i-Karmíl (Tablet to the Czar of Russia) لبع کرمیل (علیه السلام)

Lawh-i-Kullu'l-Ta'am (Tablet to the Holy Mariner) ب (علیه السلام)

Lawh-i-Malik-i-Rús (Tablet to the Czar of Russia) لبع مالک روس (علیه السلام)

Lawh-i-Malláhū'l-Quds (Tablet of the Holy Mariner) ب (علیه السلام)

Lawh-i-Maníkchi-Sáhib (Tablet to the Holy Mariner) ب (علیه السلام)

Lawh-i-Maqṣúd (Tablet to the Holy Mariner) ب (علیه السلام)

Lawh-i-Mawlíd (Tablet to the Holy Mariner) ب (علیه السلام)

Lawh-i-Mubáhilah (Tablet to Napoleon III) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Napulyún I (First Tablet to Napoleon III) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Napulyún II (Second Tablet to Napoleon III) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Napulyún III (Third Tablet to Napoleon III) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Násir (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Nuqth (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Páp (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Pisar-'Arím (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Qiná' (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Quds (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Rafí (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Ra's (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Raqshá (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Rasúl (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Rú'yá (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Sáhab (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Salmán I (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Salmán II (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Sámsún (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Sayyáh (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Shaykh-Fári (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

Lawh-i-Tawhíd (Tablet to the Pope) ا (علیه السلام)

71. Márdund (Stayed two days) ماردن (دو روزه اقامت)	72. Diyár-Bakr (Stayed two days) دیر بکر (دو روزه اقامت)
73. Ma'dan-Mis (Stayed two or three days) مادان میس (دو یا سه روزه اقامت)	74. Khárput (Stayed two or three days) خارپت (دو یا سه روزه اقامت)
75. Ma'dan-Nuqríh (Stayed three days) مادان نوغری (سه روزه اقامت)	76. Dilk-Tásh (Stayed three days) دلک تاش (سه روزه اقامت)
77. Sívá (Stayed two days) سیوا (دو روزه اقامت)	78. Tuqát (Stayed two days) توکات (دو روزه اقامت)
79. Amásia (Stayed two days) اماسیا (دو روزه اقامت)	80. İlahiyíh (Reached on last day of overland jour ney to Izmir) ایلهیه (در آخر راه آبرسانی به ازمیر رسید)

The following villages were passed through en route:

71. Uzún-Kuprí

72. Káshánih

73. Gallipoli (reached about four days after leaving Adrianople). Three nights were spent there before leaving.	74. Madelli
Departure from Gallipoli, Aug. 21, 1868 (Jamádiyu'l-Avvál 2, 1285 H.)	75. Smyrna (stayed two days)
A.H.), by steamer for 'Akka.	76. Alexandria (transshipped the same day for Haifa)
The boat touched at the following ports en route:	77. Port-Said
78. Jaffa	
- کنایت (عمر غرمه و اند :
- آجها در زیرینی دولت ازاد است و در آن روز غرمه و اند
- شنبه بیانی بوده ای از این
- کار دلگذشت اهست
- آن بخشی دیگری منتقل و مازد جیانه کوت غرمه و اند